

סיכום כולל דו"ח תזמ"ז

מרצה : אלי פאר

דו"ח תזרים מזומנים IAS7

מבוא

דו"ח תזמ"ז מציג בפני קורא הדו"חות את זרימת המזומנים במשך תקופה מסויימת. מהם מקורות המזומן ומהם השימושים אשר בוצעו במזומן.

המטרות:

1. הערכת מצב הנזילות של הישות .
2. הערכה של יכולת הישות לפרוע את התחייבויותיה.
3. הערכה של יכולת הישות להתאים את עצמה ולהשפיע על תזמ"ז בנסיבות משתנות.
4. באמצעות הדו"ח משקיעים יכולים לפתח מודלים להערכת תזמ"ז עתידי
5. דו"ח התזרים מציג בפנינו אמנם מידע היסטורי, אבל, המידע הזה מהווה אינדיקציה לעיתוי, לסכום ולוודאות תזרימי מזומנים עתידיים. כמו"כ המידע ההיסטורי מהווה אפשרות לאיזון חוזר של תחזיות שבוצעו בעבר.
6. הדו"ח משפר את יכולת ההשוואה כי הוא מבטל את השפעת השיטות השונות.
7. באמצעות הדו"ח ניתן להבין טוב יותר את הקשר בין הרווח לבין התזרים.

מבנה הדו"ח

הדו"ח מורכב מ-4 פעילויות ומנספח :

- פעילות שוטפת .
- פעילות השקעה.
- פעילות מימון.
- השפעת תנודות שע"ח על המזומן .
- והנספח: פעילויות השקעה ומימון שאין עימן זרימת מזומן.

נפרט כל אחד מהמרכיבים :

פעילות שוטפת-

בפעילות זו אנו מציגים תקבולים ותשלומים, הקשורים לרווח על בסיס מזומן + תקבולים ותשלומים שאינם מיוחסים לאף פעילות אחרת (קבוצת סל).

המטרה של הפעילות השוטפת היא – אינדיקציה ליכולתה של הישות לממן את פעולותיה מהמקורות העצמאיים שלה.

- האם היא יכולה לשמר את יכולתה התפעולית?
- האם היא יכולה לפרוע התחייבויות?
- האם היא יכולה לבצע השקעות?
- האם היא יכולה לשלם דיבידנדים?

והכל מתוך פעולותיה מבלי להיזדקק להון זר.

IAS7 מאפשר להציג את הפעילות השוטפת באחת משתי גישות :

1. **גישה ישירה – הגישה המועדפת על התקן-** בהתאם לגישה זו אנו מציגים רק תקבולים ותשלומים כגון:
 - תקבולים מלקוחות בגין מכירות
 - תשלומים לספקים בגין רכישת חו"ג
 - תשלומי שכ"ע וכדו'
2. **הגישה העקיפה – מקובלת יותר בפרקטיקה-** בגישה זו נקודת המוצא היא רווח לפי דו"ח רוה"ס. הבעיה היא שהרווח הזה הוא על בסיס מצטבר. לכן עלינו לבצע התאמות כדי להגיע לרווח על בסיס מזומן. ישנן ארבע סוגי התאמות:
 - 1) **הכנסות והוצאות שאין עימן זרימת מזומן** – למשל: פחת – נרשם כהוצאה ברווח על בסיס מצטבר. אין זרימת מזומן, לכן כדי להגיע לרווח על בסיס מזומן צריך להוסיף.

או למשל:

עליה בלקוחות- הפקודה היא:

ח' לקוחות

ז' מכירות

נרשמה הכנסה ברווח על בסיס מצטבר, לא התקבל מזומן לכן יש להפחית.
 - 2) **תקבולים ותשלומים אשר לא נרשמו ברווח על בסיס מצטבר** (הפוך מהסוג הראשון)- למשל: ירידה בלקוחות – הפקודה היא:

ח' מזומן

ז' לקוחות

לא נרשם ברווח על בסיס מצטבר אבל כן התקבל כסף לכן נוסיף לרווח.

או למשל:

ירידה בספקים – הפקודה:

ח' ספקים

ז' מזומן

לא רשום ברווח על בסיס מצטבר אבל כן יצא כסף לכן נפחית מהרווח.
 - 3) **תקבולים ותשלומים הכלולים ברווח על בסיס מצטבר אבל אנחנו רוצים להציג אותם בפעילות אחרת** – שימו לב שהתאמה כאן היא שונה משני הסוגים הקודמים כי יש זרימת מזומן זה כלול ברווח אנחנו פשוט לא רוצים להציג בפעילות שוטפת לכן מבצעים התאמה. למשל: ישות מכרה ר"ק שעלותו המופחתת 80 תמורת 100 ₪ ברווח על בסיס מצטבר יש לנו 20 יש זרימת מזומן למרות זאת נבצע התאמה לרווח של (20)

כדי לקבל 0

ואז את כל התמורה מהמכירה בסך 100 ₪ נציג בפעילות השקעה

4) תקבולים ותשלומים הכלולים ברווח על בסיס מצטבר ואנחנו רוצים להציג אותם בפעילות שוטפת אבל בשורה נפרדת (להבליט אותם) - שוב, במקרה הזה אנחנו מבצעים התאמה רק כדי שנוכל להציג בנפרד.

למשל: תקבולי הריבית ע"ס 100 ₪ כלולים ברווח ע"ב מצטבר. ונניח שאנחנו רוצים להציג אותם בנפרד:

פעילות שוטפת:

רווח על בסיס מצטבר 100

התאמות (100)

סה"כ 0

תקבולי ריבית 100

סה"כ 100

דגשים:

1. הגישה הישירה היא הגישה הקלאסית כי היא מציגה רק כניסה ויציאה של כסף, שזוהי בעצם המטרה של התזרים לכן היא המועדפת על התקן. הגישה העקיפה היא עקומה כי מתחילים ממשוה לא נכון ומבצעים תיקונים כדי להגיע לנכון. למרות זאת היא קלה יותר ליישום ולכן היא המקובלת יותר בפרקטיקה.

2. כל תקבול ותשלום הכלול ברווח על בסיס מצטבר ושאותו לא רוצים להציג בפעילות אחרת ושאותו לא רוצים להציג בשורה נפרדת לא צריך לעשות בגינו כלום כי הוא כבר כלול ברווח בנקודת המוצא.

3. כלל אצבע לכיוון של ההתאמות –

עליה בנכסים – למשל עליה בלקוחות הפקודה:

ח' לקוחות

ז' הכנסות

זוהי הכנסה שאין עימה זרימת מזומן לכן יש להפחית.

ירידה בנכסים כגון:

ח' מזומן

ז' לקוחות

יש להוסיף

עליה בהתחייבויות כגון:

ח' הוצאות

ז' ספקים

הוצאה ללא זרימת מזומן – יש להוסיף

ירידה בהתחייבויות כמו:

ח' ספקים

ז' מזומן

יש להפחית

כלומר, בצד הנכסים הוא היחס הוא הפוך.

בצד ההתחייבויות היחס הוא ישר.

פעילות השקעה

בפעילות זו אנו מציגים תקבולים ותשלומים הקשורים לרכישה ומכירה של נכסים לז"א ושל השקעות שאינן עונות על הגדרת שווי מזומן.

המטרה – אינדיקציה ליציאה עבור משאבים אשר בעתיד ייצרו את הרווח ואת תזרימי המזומנים.

דוגמאות :

- תקבולים ותשלומים הקשורים למכירה ורכישה של ר"ק
 - נדל"ש
 - נכסים בלתי מוחשיים
 - השקעות במניות
 - השקעות באג"ח
 - מתן הלוואות ופרעון
- וכדו'

הערה: רק נכסים הכשירים להכרה בדו"ח על המצב הכספי כשירים להכרה בפעילות השקעה. כך לדוגמא :

תשלומים עבור מחקר לעולם לא יוצגו בפעילות השקעה כי הם לא כשירים להצגה בדו"ח על המצב הכספי .

לעומת זאת , תשלומים עבור פיתוח כשירים להכרה בפעילות השקעה.

פעילות מימון

בפעילות זו נציג תשלומים ותקבולים המשנים את היחס של מבנה ההון .

המטרה- אינדיקציה לתביעות של תזמ"ז ע"י ספקי הון לישות .

דוגמאות:

- תמורה מהנפקת מניות
 - תמורה מהנפקת אג"ח
 - פירעון אג"ח
 - קבלת הלוואות
 - פירעון הלוואות שהתקבלו
- וכדו'

השפעת תנודות שע"ח על המזומן

בפעילות זו נציג רק מספר אחד והוא הפרשי שער על המזומן בלבד.

לדוגמא : הישות מחזיקה מזומן בדולרים . מטבע הפעילות שלה הוא ₪. ובגין המזומן הזה נצברו הפרשי שער של 100 ₪. הפקודה :

ח' מזומן 100

ז' הכנסות מהפרשי שער 100

פעילות שוטפת :

ברוח על בסיס מצטבר 100

התאמות (100)

סה"כ 0

ואז בפעילות של השפעת תנודות שע"ח על המזומן נציג 100 ₪

נספח: פעילויות השקעה ומימון שאין עימן זרימת מזומן

זהו נספח מילולי של כל מה שהיה צ"ל מוצג או בפעילות השקעה או בפעילות מימון והוא לא מוצג כי לא זרם מזומן.

למשל : הישות רכשה ר"ק בסך 100,000 ₪ באמצעות הנפקת מניות .

רכישת ר"ק אמורה להיות מוצגת בפעילות השקעה אבל אי אפשר להציג כי לא זרם מזומן ועל כן בנספח נציג :

"במהלך השנה נרכש ר"ק בסכום של 100,000 ₪ באמצעות הנפקת מניות".

פיננסית מתקדמת א- שיעור 27**עקרונות בסיסיים בדו"ח תזרים מזומנים****1. מזומן ושווה מזומן –**

- א. **מזומן** – כסף בקופה ובבנקים, הן בשקלים והן במט"ח.
 ב. **שווה מזומן** – השקעות לז"ק בעלות רמת נזילות גבוהה, הניתנות למימוש למספר ידוע של מזומנים, והחשופות לסיכונים לא משמעותיים בקשר לשווי שלהן.

• שימו לב שלהגדרה זו יש שלושה מאפיינים :

(1) מאפיין ראשון – רמת נזילות גבוהה, רק השקעות לז"ק אשר נועדו לביצוע התקשרויות לז"ק מהוות שווה מזומן. נאמר, שלושה חודשים ממועד ההשקעה ועד למועד הפרעון. על אף שהתקן משתמש במילה נאמר (לדוגמא) הפרשנויות הפכו את השלושה חודשים **לדרישה** שימו לב! שהשלושה חודשים הם ממועד ההשקעה ולא ממועד הדיווח. כך לדוגמא: אם ישות הפקידה בפיקדון ב-02/07 לחצי שנה, זה לא ייחשב שווה מזומן על אף שנשאר רק יום אחד עד למועד הפרעון כי בעת ההפקדה לא היתה כוונה של ביצוע התקשרויות לז"ק. לעומת זאת אם היא ביצעה את ההפקדה ב-30/12 לפיקדון של 3 חודשים, זה כבר כן שווה מזומן.

(2) מאפיין שני- ניתן למימוש למספר ידוע של מזומנים. המשמעות היא שלא צריך לבצע שום פעולה כדי לקבל את הכסף.

כך לדוגמא השקעה במניות לא יכולה להיות שווה מזומן כי כדי לקבל כסף צריך לבצע פעולת מכירה.

(3) מאפיין שלישי- חוסר סיכון יחסי- בישראל השקעות אשר נחשבות יחסית לא מסוכנות אלו הן השקעות בערבות מדינה כמו אג"ח ממשלתי, מכ"ם או הפקדות לפקדונות בבנקים, בחברות ביטוח או בחברות ציבוריות בעלות דירוג אשראי של טריפל A (AAA)

ג. **מזומן משועבד-** אינו נחשב מזומן כי הוא לא חופשי / נזיל.

ד. **השקעה במכשיר הוני-** כאמור אינה מהווה שווה מזומן, אבל לעיתים השקעה במכשיר מורכב יכולה לענות על ההגדרה למשל: השקעה במב"כ הניתנות לפדיון לפי רצון המחזיק זאת כמובן אם ההשקעה בוצעה עד שלושה חודשים לפני מועד הפדיון, ובתנאי שרמת הביטחון היא גבוהה.

ה. **משיכת יתר** – עולה השאלה האם להתייחס למשיכת יתר כהתחייבות או כמזומן שלילי. הדבר תלוי במדיניות ניהול המזומנים.

משיכת יתר הנחשבת כמזומן – מאופיינת בתנודתיות רבה, כשהיתרה מתחלפת לעיתים תכופות בין יתרה חיובית ליתרה שלילית.

ו. בדו"ח תזרים אנו מתייחסים למזומנים ושווה מזומנים **כמקשה אחת**. לכן אנו לא נותנים ביטוי לפעולות בין המזומנים לשווה מזומנים. כך למשל: אם לישות יש 100 ₪ והיא הפקידה לפיקדון המוגדר כשווה מזומן זה לא יקבל ביטוי בתזרים.

ז. יש לתת ביאור / גילוי לגבי הרכב המזומנים ושווה המזומנים ואם הסכום שונה ממה שמוצג בדו"ח על המצב הכספי יש לבצע התאמה.

ח. אם הישות משנה את מדיניות ניהול המזומנים יש לבצע תיקון רטרואקטיבי.

2. פעילות ברוטו –

התקן אוסר על קיזוז בין תקבולים לבין תשלומים. יש להציג כל אחד מהם בשורה נפרדת למען הסר ספק אנו כן מחברים תקבולים מאותו סוג. כנ"ל לגבי תשלומים מאותו סוג. אנחנו לא מבצעים קיזוז ביניהם.

לדוגמא:

להלן התנועה בהלוואות:

י"פ (100,000)

קבלה (80,000)

פירעון 50,00

י"ס (130,000)

שימו לב שבנטו התקבל $30,000 = 80,000 - 50,000$ איך נציג זאת ?

בפעילות מימון :

קבלת הלוואות 80,000

פירעון הלוואות (50,000)

סה"כ 30,000

חשוב – לא קיזזתי בין התקבולים לתשלומים

3. פעילות בנטו-

ניתן לקזז בין תקבולים לתשלומים בהתקיימות אחד מבין התנאים הבאים :

א. מדובר על סעיף לז"ק תנודתיות רבה, מחזור מהיר, סכומים גבוהים ותקופות פירעון קצרות למשל: הלוואות עד 3 חודשים או משיכת יתר. הרעיון הוא עלות מול תועלת. בד"כ הסעיפים האלה מאופיינים בהרבה מאד תנועות והתועלת של הפרדה היא לא מהותית. הסעיף הוא בכל מקרה לזמן קצר.

ב. התנועה בסעיף מייצגת את פעילות הלקוח ולא את הפעילות של הישות. למשל: אם אנחנו עוסקים בתזרים של בנק, כל הפעולות אשר הלקוחות מבצעים בפקדונות מייצגים את הפעילות של הלקוח לכן ניתן לקזז בין תקבולים לבין תשלומים.

הערה: בתרגילים אם יש מספיק נתונים תמיד נעבוד על פעילות ברוטו. רק אם אין נתונים אז לגבי סעיפים לז"ק נעבוד בנטו.

4. סעיפים ז"ק וז"א הקשורים לפעילות השוטפת –

בכל מה שקשור לפעילות השוטפת אין צורך להבחין בין ז"ק לז"א כך לדוגמא: בגישה הישירה- נציג תקבולים מלקוחות בין אם מדובר בלקוחות לז"ק ובין אם מדובר בלקוחות לז"א.

הגישה העקיפה- נציג עליה או ירידה בלקוחות בין אם מדובר על ז"ק ובין אם מדובר על ז"א.

5. השקעות בניירות ערך מוחזקות למסחר (טרייד) -

הסעיף הזה הוא מיוחד לחברות השקעה. בחברות כאלו מסחר בניירות ערך זוהי הפעילות העסקית. IAS7 מקביל את המסחר בניירות ערך לפעילות במלאי. לכן הוא דורש שהתקבולים והתשלומים לרבות התשלום עבור רכישת ניירות הערך ולרבות התשלום עבור מכירת ניירות ערך יוצגו בפעילות שוטפת. למען הסר ספק, זה נכון רק אצל חברות השקעה. בישויות רגילות תשלום עבור רכישת ניירות ערך והתמורה מהמכירה מוצגים בפעילות השקעה.

6. נכסים אשר נרכשו לצורך הפקת דמי שכירות ואשר במהלך העסקים הרגיל**נמכרים בתום התקופה –**

הסעיף הזה הוא מיוחד לחברות ליסינג. בענף הרכב לדוגמא נהוג להשכיר למשך 3 שנים ואז למכור. IAS16 קובע כי בתקופת השכירות נציג את כלי הרכב כרכוש קבוע בתום התקופה נבצע שינוי ייעוד למלאי ואז כלי הרכב יימכרו כמלאי. IAS7 קובע כי כל הפעילות גם של ההשכרה וגם של הרכישה והמכירה זוהי הפעילות העסקית של חברת הליסינג לכן הוא דורש שכל התקבולים והתשלומים יוצגו בפעילות שוטפת לרבות:

- התשלום עבור רכישת כלי הרכב.
- התמורה מדמי השכירות.
- והתמורה ממכירת כלי הרכב.

למען הסר ספק, הסעיף הזה מיוחד לחברות ליסינג. בישות רגילה תשלום עבור רכישת כלי רכב והתמורה מהמכירה מוצגים בפעילות השקעה.

7. נכיון לקוחות FACTORING-

עסקת הפקטורינג הנפוצה היא שהישות מוכרת לחברת גביה את הלקוחות שלה ולמעשה כל הסיכונים עוברים לחברת הגבייה. בעצם הישות קיבלה כסף וזהו. לכן, בגישה הישירה – נציג תקבולים מהלקוחות בפעילות השוטפת.

בגישה העקיפה- ירידה בלקוחות.

יש עוד סוג של עסקה פחות נפוץ שחברת הגביה בעצם נותנת מעין הלוואה, הסיכונים נשארים אצל הישות. אם חברת הגביה לא מצליחה לגבות אז הישות תצטרך להחזיר לה את הכסף. במקרה הזה חושבים על זה כעסקת הלוואה. כלומר, כשחברת הגבייה מעבירה לישות את הכסף זה יוצג בפעילות מימון כקבלת הלוואה. וכשחברת הגביה גובה את הכסף מהלקוחות נציג

בפעילות מימון- החזר הלוואה

ובפעילות שוטפת – ירידה בלקוחות

8. רכישה / מכירה של רכוש קבוע / נב"מ / נדל"ש באשראי –

כיוון שלא התקבל או שולם מזומן אי אפשר להציג בתזרים אלא נציג בנספח המילולי בפעילות השקעה שאין עימה זרימת מזומן.

9. פרעון האשראי האמור-

השאלה העולה כאשר האשראי האמור נפרע, האם לראות בכך כתשלום תקבול עבור הפעילות עצמה (רכישה או מכירה של הנכס), או לראות בכך פרעון אשראי (פרעון הלוואה). התקן, אינו מתייחס לנושא, אבל בהתאם לפרשנויות: אם התשלום / התקבול הוא בסמוך למועד העסקה (כ-3 חודשים) אז הוא מיוחס לפעילות עצמה.

אם התשלום / התקבול אינו בסמוך למועד העסקה הוא נתפס כפרעון אשראי.

לדוגמא:

ב-01/15 הישות רכשה מכונה תמורת 100,000 ₪ סכום של 10,000 ₪ שולם בפבואר וסכום של 90,000 ₪ בנובמבר.

נדרש: הצג את ההשפעה על דו"ח התזרים.

פיתרון

ברור שבסה"כ יצא 100,000 ₪. השאלה היא רק איפה להציג אותו. אז,

סכום של 10,000 – שולם בסמוך על כן הוא מוצג בפעילות השקעה כרכישת רכוש קבוע.

סכום של 90,000 – לעומת זאת הוא לא בסמוך לכן הוא יוצג בפעילות מימון כפרעון אשראי.

מה היה קורה באותה דוגמא אם זה לא היתה רכישת רכוש קבוע אלא מכירת רכוש קבוע?

סכום של 10,000 – שולם בסמוך על כן הוא מוצג בפעילות השקעה כתמורה עבור מכירת רכוש קבוע.

סכום של 90,000 – לעומת זאת הוא לא בסמוך לכן הוא יוצג בפעילות השקעה כפרעון אשראי שניתן.

10. מענק השקעה –

בהתאם ל-IAS20 מענק השקעה מוצג או כקיזוז מהנכס או כיתרת זכות נדחית. בכל מקרה מבחינת התזרים אנו מציגים בפעילות השקעה בשורה נפרדת. למשל:

ישות רכשה רכוש קבוע תמורת 100,000 ₪ והיא קיבלה מענק של 30,000 ₪.

בפעילות השקעה נציג רכישה של רכוש קבוע (100,000)

וקבלת מענק השקעה (30,000)

11. החלפת נכסים והשפעה על תזרים –

העיקרון המנחה בהחלפת נכסים: הנכס החדש נרשם לפי השווי ההוגן של הנכס הישן

פלוס/ מינוס מזומן. למעשה ייתכנו 3 מקרים:

א. אין עירוב של מזומן – פקודת היומן:

ח' נכס חדש ← לפי השווי"ה של הנכס הישן

ז' נכס ישן ← לפי עלות מופחתת

ז' רווח הון ← P.N

מבחינת התזרים הרווח הון יוצג בהתאמות לרווח בפעילות שוטפת

ב. תוספת תשלום במזומן

ח' נכס חדש ← שווי"ה ישן + מזומן

ז' מזומן

ז' נכס ישן

ז' רווח הון

מבחינת התזרים – המזומן ששולם יוצג בפעילות השקעה והרווח הון בהתאמות לרווח בפעילות שוטפת.

ג. תקבול במזומן – פקודת היומן

ח' נכס חדש ← שווי"ה ישן פחות מזומן

ח' מזומן

ז' נכס ישן

ז' רווח הון

מבחינת התזרים המזומן שהתקבל יוצג בפעילות השקעה והרווח הון בהתאמות לרווח בפעילות השוטפת.

דגשים:

1) אם השווי"ה של הנכס החדש ניתן לאומדן מהימן יותר מהנכס הישן – אז הנכס החדש יירשם לפי השווי שלו בלי השפעה של המזומן. פקודות היומן יהיו אותו הגבר אבל הסכומים יהיו שונים. למעשה המזומן משפיע על גובה הרווח הון. מבחינת התזרים ההשפעה היא זהה.

2) אם אין אפשרות לאמוד את השווי"ה של שני הנכסים או אם העסקה אינה נושאת אופי מסחרי אז הנכס החדש נרשם לפי עלות מופחתת של הישן פלוס / מינוס מזומן והמשמעות היא שאין הכרה ברווח או הפסד.

12. תקבולי ריבית ודיבידנד, תשלומי ריבית ודיבידנד-

את כל אילו יש להציג בשורה נפרדת באיזו פעילות?

תקבולי ריבית ודיבידנד – או בפעילות שוטפת כי הם חלק מהרווח על בסיס מזומן, או בפעילות השקעה כי מדובר על תשואה על ההשקעות. הכל לפי המדיניות של הישות. תשלומי ריבית – או בפעילות שוטפת כי זה חלק מהרווח על בסיס מזומן או בפעילות מימון כי מדובר על עלות גיוס משאבים.

תשלומי דיבידנד – או בפעילות שוטפת כדי שהיא תייצג את יכולתה של הישות לשלם דיבידנדים מתוך פעולותיה. או בפעילות מימון כי זה מייצג עלות גיוס משאבים.

דגש: לגבי תקבולי ותשלומי ריבית ולגבי תקבולי דיבידנד, סביר להניח שהם נמצאים ברווח על בסיס מצטבר. לכן, אם אנו רוצים להציג בשורה נפרדת או בפעילות נפרדת אזי עלינו ראשית לבצע התאמות.

13. גילוי-

התקן ממליץ לתת גילוי לגבי קווי אשראי שטרם נוצלו ולגבי תזרימי מזומן לפי מגזרים (פעילויות).

14. פעולות במט"ח-

למדנו שאם ישות רוכשת נכס לא כספי במט"ח אנו מתרגמים אותו למועד העסקה, והפרשי השער בין מועד העסקה לבין מועד התשלום נרשמים כהוצאה. בתזרים מזומנים מעניין אותנו רק כסף לכן נתרגם למועד התשלום או התקבול. והמשמעות המיידית היא שנצטרך לבצע התאמות בגין הפרשי השער.

לדוגמא:

מטבע הפעילות של הישות הוא ₪.

ב-01/04 היא רכשה קרקע תמורת \$100,000 ושילמה את הכסף ב-01/05.

שע"ח:

1.2 – 01/04

1.5 – 01/05

בדו"ח על המצב הכספי הקרקע מוצגת ב- $100,000 * 1.2 = 120,000$

בדו"ח רוה"ס אנו מציגים הוצאות הפרשי שער של $100,000 * (1.5 - 1.2) = 30,000$

מבחינת התזרים יצא 150,000 לכן נראה זאת כך :

<u>פעילות השקעה</u>	<u>פעילות שוטפת</u>	
	(30,000)	הפסד לפי דו"ח
	30,000	התאמות
	0	סה"כ
(150,000) ← לפי מועד התשלום		רכישת קרקע

15. הפרשי שער שטרם מומשו-

הכוונה להפרשי שער שטרם שולמו או התקבלו. מדובר על הוצאה או הכנסה שאין עימה זרימת מזומן לכן התאמות לרווח.

דוגמא:

להלן התנועה בהלוואות לז"א:

י"פ (80,000)

הפרשי שער (20,000)

סה"כ (100,000)

נדרש: הצג דו"ח תזרים

פיתרון

<u>פעילות שוטפת</u>	
(20,000)	רווח לפני מס
20,000	התאמות
0	סה"כ

16. הפרשי שער על מזומן-

נזכיר כי אנו מציגים אותם בפעילות נפרדת שנקראת השפעת תנודות שעי"ח על המזומן כיוון שהם כלולים ברווח על בסיס מצטבר נצטרך לבצע התאמות.

דוגמא:

מטבע הפעילות של הישות הוא ₪ והיא מחזיקה מזומן דולרי.

להלן התנועה:

י"פ	100,000	(1.2)
רכישת קרקע	(40,000)	(1.3)
יתרת סגירה	60,000	(1.5)

נדרש: הצג את ההשפעה על התזרים

פיתרון

נבצע תנועה בש"ח:

י"פ	120,000
רכישת קרקע	(52,000)
הפרשי שער	22,000
י"ס	90,000

שימו לב שבסה"כ המזומן קטן ב-30,000 ₪. כיצד נציג זאת?

סה"כ	השפעת תנודות שעי"ח	פעילות השקעה	פעילות שוטפת
			רווח לפי דו"ח 22,000
			התאמות (22,000)
(30,000)	22,000	מזומן (52,000)	רכישת קרקע 0

17. מיסים

מבחינת המיסים הצורה הנכונה ביותר לעבוד היא לייחס מס לכ"א מהפעילויות השונות ובכל פעילות להציג בצורה נפרדת את המס בגינה. העניין הוא שהמשימה היא כמעט בלתי אפשרית כי גם אם אנחנו יודעים מהן הוצאות המס לכל פעילות. גם אם שילמנו רק חלק מהמס לא נוכל לדעת לאיזה פעילות שילמנו כי לכסף אין ריח. לכן קובע התקן אם ניתן לזהות לאיזה פעילות שייך תשלום המס גם אם הזיהוי הוא חלקי נציג בשורה נפרדת בפעילות המתאימה. לגבי כל השאר נציג בשורה נפרדת בפעילות שוטפת.

דגש: כיוון שהוצאות המס כלולות ברווח על בסיס מצטבר כדי להציג בשורה נפרדת או בפעילות נפרדת נצטרך לבצע התאמות לרווח.

דוגמא:

הוצאות מס שוטפות 100,000

מתוכם שולמו 80,000

מתוכם זוהו כפעילות השקעה 10,000

נדרש: הצג השפעה על התזרים

פיתרון:

סה"כ	פעילות השקעה	פעילות שוטפת	
		(100,000)	רווח לפי דו"ח
		100,000	התאמות
		0	סה"כ
		(70,000)	תשלום מס
(80,000)	(10,000)	(70,000)	סה"כ

18. אג"ח –

תמורה מהנפקת אג"ח מוצגת בפעילות מימון פרעון קרן האג"ח – גם כן בפעילות מימון תשלום ריבית – או בפעילות מימון או בפעילות שוטפת הכל לפי מדיניות החברה בכל מקרה **בשורה נפרדת.**

בד"כ הבעיה היא להבחין האם התשלום הוא עבור ריבית או עבור קרן. **אז הכלל המנחה הוא :** התשלום קודם כל מכסה ריבית ורק אם כל הריבית שולמה אז ההפרש הוא עבור הקרן.

3 דוגמאות לנושא:

1. אג"ח שהונפקו בנכיון ונפרעות בתשלום אחד-

ב-01/15 הנפיקה הישות אג"ח 100,000 ע.נ לתקופה של שנתיים נושאות ריבית של 10% ריבית ההנפקה 15% .
נבצע תנועה באג"ח לשלם:

מימון	N=2 I=15% Pmt=10,000 Fv=100,000 Pv=	(91,871)	01/15 הנפקה
התאמות לרווח	INT1	(13,871)	הוצאות מימון
ריבית – אפשר שוטפת ואפשר מימון		10,000	תשלום
		(85,652)	12/15 יתרה
התאמות לרווח	Int 2	(14,348)	הוצאות מימון
ריבית $14,348 + 3,781 = 18,129$		110,000	תשלום
קרן – 91,871 - מימון			
		--	יתרה

הצגה:

<u>2016</u>	<u>2015</u>	
		פעילות שוטפת:
(14,338)	(13,781)	רווח לפי דו"ח
14,338	13,781	התאמות
---	---	סיכום ביניים
(18,129)	(10,000)	תשלום ריבית
(18,129)	(10,000)	סה"כ
		פעילות מימון:
	91,871	הנפקת אג"ח
(91,871)		פרעון אג"ח

דגש: נניח שב-01/16 הישות פתחה בפדיון מוקדם את האג"ח תמורת 96,652.

למעשה נוצר הפסד מפדיון של 1,000 ₪ . בנוסף, את התשלום צריך שוב לפצל בין

ריבית לבין פדיון :

ריבית 3,781 היתרה זה פדיון הקרן . לכן דו"ח התזרים יראה כך:

<u>2015</u>	
פעילות שוטפת:	
(1,000)	רווח לפי דו"ח
1,000	התאמות
---	סיכום ביניים
(3,781)	תשלום ריבית
(3,781)	סה"כ
	פעילות מימון:
92,871	פדיון אג"ח

2. אג"ח שהונפקו בפרמיה ונפרעות בתשלום אחד-

ב-01/15 הנפיקה הישות אג"ח 100,000 ע.נ לתקופה של שנתיים נושאות ריבית של 10% ריבית ההנפקה 15% .
נבצע תנועה באג"ח לשלם :

מימון	N=2 I=8% Pmt=10,000 Fv=100,000 Pv=	(103,537)	01/15 הנפקה
התאמות לרווח	INT1	(8,285)	הוצאות מימון
ריבית 8,285 – פעילות שוטפת קרן – 1,715 – פעילות מימון		10,000	תשלום
		(101,852)	12/15 יתרה
התאמות לרווח	Int 2	(8,148)	הוצאות מימון
ריבית 8,148 מימון		110,000	תשלום
קרן – 101,852 מימון		--	יתרה

הצגה:

2016	2015	
		פעילות שוטפת:
(8,148)	(8,285)	רווח לפי דו"ח
8,148	8,285	התאמות
---	---	סיכום ביניים
(8,148)	(8,285)	תשלום ריבית
(8,148)	(8,285)	סה"כ
		פעילות מימון:
	103,567	הנפקת אג"ח
(101,852)	(1,715)	פרעון אג"ח
(101,852)	101,852	סה"כ

3. אג"ח הנפרעת לשיעורין

ב-01/15 הנפיקה הישות אג"ח 100,000 ע.נ לתקופה של שנתיים נושאות ריבית של 10%
 ריבית ההנפקה 15% (ניכיון) והערך הנקוב נפרע ב-2 תשלומים זהים
 נבצע תנועה באג"ח לשלם:

	I=15%		
מימון	1) 0 2) $50,000 + 10\% * 100k$ 3) $50k + 10\% * 50k$ npv=	(93,762)	01/15 הנפקה
התאמות לרווח	$15\% * 93,762 =$	(14,064)	הוצאות מימון
ריבית -14,064 שוטפת קרן - 45,936 מימון		60,000	תשלום
		(47,826)	12/15 יתרה
התאמות לרווח	$15\% * 47,826 =$	(7,174)	הוצאות מימון
ריבית -7,174 שוטפת קרן - 47,826 מימון		55,000	תשלום
		--	יתרה

מסקנה: ברוב סוגי האג"ח התשלום השנתי מכסה את כל הריבית ואף כולל פרעון של קרן. המקרה היחידי היוצא דופן הוא המקרה הראשון שזה הנפקה בניכיון כשהפרעון הוא בתשלום אחד.

נייר עבודה לדו"ח תזרים מזומנים :

י"פ	שוטפת	השקעה	מימון	השפעת תנודות שע"ח	עזר	י"ס
-----	-------	-------	-------	-------------------	-----	-----

הטורים י"פ ויתרת סגירה - נועדו להעתקת הדו"ח על המצב הכספי לתחילת שנה ולסופה
הטורים שוטפת, השקעה, מימון והשפעת תנודות – נועדו לסיווג הפעולות לפי הפעילות המתאימה
טור עזר - נועד לפעילויות השקעה ומימון שאין איתן זרימת מזומן ולפעילויות קישור אותן נלמד בהמשך.

הליך העבודה :

המטרה: להסביר כיצד השתנתה היתרה לגבי כל אחד מהסעיפים, למעט המזומן מיתרת הפתיחה ליתרת הסגירה . השחזור (ההסבר) מתבצע ע"י שחזור פקודות יומן . רק בנייר העבודה אנו נותנים ביטוי לפעולת יומן חד צידית בלי מזומן . למשל: נרכש ר"ק בתמורה ל-100,000 ₪

כעיקרון הפקודה היא :

ח' ר"ק
 100,000
 ז' מזומן

בנייר עבודה נשקף רק את ה- ח' ר"ק מול סעיף רכוש קבוע ומתחת לפעילות השקעה .

דוגמא נוספת :

התקבלה הלוואה בסך 100,000 ₪ :

כעיקרון הפקודה היא :

ח' מזומן
 100,000
 ז' הלוואה לשלם

בנייר עבודה נשקף רק את ה- ז' הלוואה לשלם מול סעיף הלוואה לשלם ומתחת לפעילות מימון.

מה קורה אם בפקודת היומן לא מופיעה המילה מזומן ? יש שתי אפשרויות:

1. אחד מהסעיפים הוא תוצאתי – במקרה הזה מדובר על הוצאה או הכנסה שאין עימה זרימת מזומן לכן – פעילות שוטפת התאמות לרווח למשל : עליה בלקוחות 10,000 פק"י :

ח' לקוחות
 10,000
 ז' מכירות

אין את המילה מזומן , אחד הסעיפים הוא תוצאתי לכן נשקף את ה-ח' לקוחות בפעילות שוטפת

2. שני הסעיפים הם מאזניים במקרה זה נשקף את שניהם בטור עזר. למשל : הישות רכשה רכוש קבוע תמורת 100,000 ₪ . באמצעות הנפקת מניות פק"י :

ח' ר"ק
ז' הנפקת מניות
100,000

**אין את המילה מזומן , שני הסעיפים מאזניים לכן נציג גם את ה-ח' ר"ק וגם את ה-ז'
הון מניות בטור עזר.**

כך למעשה נשחזר את פעולות היומן עד אשר כל הסעיפים למעט מזומן , יתרת הפתיחה שלהם +
השחזור יתן את יתרת הסגירה.

סיכומים:

טור עזר – יהיה מאופס כי הצגנו בו פעילות כפולה .

שאר הטורים – לא יהיו מאופסים אבל הסכום שלהם יהיה בהכרח השינוי במזומן כי עשינו את כל
הפקודות חוץ מכרטיס המזומן , לכן יש חוסר איזון בגובה השינוי במזומן

בעיה בנייר העבודה:

החשיבה בנייר העבודה היא שגויה כי אנחנו חושבים על הסעיף , במקום לחשוב על המזומן. למשל:
ברכישת רכוש קבוע הצגנו בנייר עבודה את ה-ח' רכוש קבוע. אבל בדו"ח תזרים מה שמעניין זה ה-
ז' מזומן . לכן כל הסכומים אותם אנו מקבלים בנייר עבודה הם נכונים אבל, בסימן הפוך. כשנציג
את התזרים פשוט נהפוך את הסימן.

דוגמא לנושא:

להלן התנועה ברכוש קבוע:

	י"פ	100,000
מזומן	50,000	
רכישה	80,000	אשראי 30,000
פחת	(10,000)	
גריעה	(20,000)	(תמורה 60,000)
סה"כ	150,000	

פיתרון:

י"ס	עזר	השפעת תנודות שע"ח	מימון	השקעה		שוטפת		י"פ	
				רכישה	מכירה	פחת	רווח הון		
150,000	*30,000			50,000		(10,000)		100,000	ר"ק
				(60,000)		40,000			
(30,000)	*(30,000)							----	זכאים

דו"ח תזמ"ז:

שוטפות	
30,000	רווח לפי דו"ח
	<u>התאמות:</u>
10,000	פחת
(40,000)	רווח הון
----	יתרה
	השקעה
(50,000)	רכישת ר"ק
60,000	מכירת ר"ק
10,000	יתרה

נספח פעילויות השקעה ומימון

במהלך השנה נרכש ר"ק תמורת 30,000 באשראי שטרם שולם .

הסברים :

- (1) רכישת ר"ק במזומן – הפקודה :
 ח' ר"ק 50,000 ← השקעה
 ז' מזומן
- (2) רכישת ר"ק באשראי – הפקודה :
 ח' ר"ק 30,000 ← טור עזר
 ז' זכאים
- (3) פחת – הפקודה :
 ח' הוצאות פחת 10,000 ← שוטפת
 ז' ר"ק
- (4) גריעה – הפקודה :
 ח' מזומן 60,000
 ז' ר"ק 20,000
 ז' רווח הון 40,000

נייר העבודה שלנו לא יודע לקרוא פעולות כאלו . הוא יודע רק לקרוא פעולות עם שני כרטיסי חשבון. לכן נפצל ל- 2 פקודות :

ח' מזומן	60,000 ←	פעילות השקעה
ז' ר"ק		

ח' ר"ק	40,000 ←	אין את המילה מזומן אחד
ז' רווח הון		מהסעיפים תוצאתי לכן פעילות שוטפת .

דגש: בתזרים הקלאסי לא היו אמורות לעניין אותנו פעולות בלי המילה מזומן כי תזרים מעניין אותו רק כסף. למרות זאת אנו מתייחסים לפעולות שאינן בהן את המילה מזומן מ-2 סיבות :

1. בפעילות השוטפת נקודת המוצא היא רווח על בסיס מצטבר. לכן עלינו לבצע התאמות
 2. אנו צריכים להציג נספח של פעילויות השקעה ומימון שאין עימן זרימת מזומן.
- בכל מקרה אם אין בפעולת היומן את המילה מזומן הפעולה הזאת חייבת להיות או בטור של פעילות שוטפת או בטור עזר. תלוי אם אחד מהסעיפים הוא תוצאתי או לא .
- אם אחד מהסעיפים תוצאתי – פעילות שוטפת .
- אם שניהם מאזניים – טור עזר.
- לעומת זאת אם בפעולת היומן כן מופיעה המילה מזומן זה יכול להיות בכל הטורים חוץ מעזר.

דוגמא כוללת לנושא תרגיל 1

פיננסית מתקדמת א- שיעור 28**Ias2 – מלאי**

מלאי קשור לפעילות השוטפת וכל הסעיפים אשר קשורים לפעילות השוטפת מה שמעניין זה רק העליה או הירידה כהתאמה לרווח.

Ias11 – עבודות עפ"י חוזה ביצוע

בהתאם לתקן הזה נוצרים סעיפים כמו מלאי עבודות בביצוע, לקוחות, מקדמות מלקוחות... כל הסעיפים הנ"ל קשורים לפעילות השוטפת ועל כן מה שמעניין זו רק עליה או ירידה.

Ias12 - מסים

- א. אם המסים הנדחים נרשמו כנגד הוצאות מ"נ אז מדובר רק על הוצאה שאין עימה זרימת מזומן לכן התאמות לרווח.
- ב. אם לעומת זאת המסים הנדחים נרשמו כנגד סעיף הונני לדוגמא: קרן הון ז"ל הפקודה היא: ח' קרן הון
ז' מס נדחה
- אין את המילה מזומן שני הסעיפים הם מאזניים לכן נקבל ביטוי בטור עזר אבל בלי כוכבית.

ias40 Ias16, ias38,

- א. התשלום עבור רכישת הנכס והתמורה ממכירתו **פעילות השקעה**
- ב. הוצאות הפחת והרווח הון – **התאמות לרווח**
- ג. אם הנכס נרכש או נמכר באשראי מדובר על **פעילות השקעה** שאין עימה זרימת מזומן טור עזר עם כוכבית
- ד. פרעון האשראי האמור ב-ג' – אם הוא בסמוך הוא מיוחס לפעילות עצמה דהיינו נציג **בפעילות השקעה** רכישה או מכירה של ר"ק אם הוא לא בסמוך אז הוא נחשב כפרעון אשראי לכן, במצב של רכישת ר"ק נציג בפעילות מימון פרעון אשראי שהתקבל, במצב של מכירת ר"ק- נציג בפעילות השקעה פרעון אשראי שניתן
- ה. התקנים הנ"ל מדברים על רכישת ר"ק באשראי והם קובעים: אם האשראי הוא בתנאים רגילים- אז אין צורך להפריד בין עלות הנכס לבין מרכיב הריבית אז לא נבצע את ההפרדה הזאת גם בתזרים, דהיינו נציג אם בסמוך את מלוא הסכום **בפעילות השקעה** אם לא בסמוך **בפעילות מימון**. לעומת זאת, אם האשראי הוא לא בתנאים רגילים – התקנים מחייבים הפרדה בין מרכיב הריבית לבין העלות. אז את ההפרדה הזאת, חייבים לבצע גם בתזרים. דהיינו, את התשלום עלינו להפריד/ לפצל בין תשלום ריבית לבין פרעון קרן.
- את תשלום הריבית- נציג לפי המדיניות או **בפעילות שוטפת או בפעילות מימון**. את פרעון האשראי נציג **בפעילות מימון** כי בד"כ זה יהיה תשלום שלא בסמוך.
- ו. **החלפת נכסים** – נזכיר:

רווח הון – **התאמות לרווח**

תקבול או תשלום – **פעילות השקעה**

ז. **תזכורת** – לגבי חברות ליסיניג יוצא דופן – עלות רכישת הנכס והתמורה ממכירתו יוצגו בפעילות שוטפת כי במהלך העסקים הרגיל הנכס נמכר בתום תקופת השכירות.

ח. **מודל הערכה מחדש** – פק"י

ח' ר"ק

ז' מ"נ

ז' קרן שערך

אין את המילה מזומן שני הסעיפים הם מאזניים לכן נקבל ביטוי בטור עזר אבל בלי כוכבית.

גם את הפחתת קרן שערך נציג בטור עזר בלי כוכבית. הפקודה היא :

ח' קרן שערך

ז' עודפים

א. **תשלומים עבור מחקר** – שייכים לפעילות השוטפת כיוון שהוצאות מחקר כבר כלולות ברווח והפסד, לא נצטרך לעשות דבר. אם התשלומים הם עבור הפיתוח והם עונים על ההגדרה של נכס אזי הם יוצגו בפעילות השקעה.

ב. **שינוי ייעוד של נדל"ש מנדל"ש לר"ק ולהיפך** – פק"י :

ח' נדל"ן להשקעה

ז' ר"ק

או להיפך

טור עזר לא חובה עם כוכבית - כי סך הנכסים הלא שוטפים לא השתנו

Ias17 – חכירות

חכירה תפעולית –

קשורה לפעילות השוטפת – לכן אם יש סעיפים כגון: הכנסות לקבל, הכנסות מראש הוצאות מראש, הוצאות לשלם מה שמעניין אותי זה רק העליה או הירידה.

חכירה הונית –

א. **מועד החכירה** – פק"י :

ח' רכוש קבוע

ז' דמי חכירה לשלם

אין את המילה מזומן שני הסעיפים הם מאזניים לכן נקבל ביטוי בטור עזר ייתכן שחלק נפרע במהלך השנה. בטור העזר נציג רק את החלק שלא נפרע עד סוף השנה

ב. **הוצאות מימון** – פק"י :

ח' הוצאות מימון

ז' דמי חכירה לשלם

אין את המילה מזומן אחד הסעיפים הם תוצאתי לכן התאמות לרווח פעילות שוטפת .

ג. **פרעון** – פק"י

ח' דמי חכירה לשלם

ז' מזומן .

את הפרעון צריך לפצל בין תשלום עבור ריבית שאותה מציגים בפעילות שוטפת או בפעילות מימון לפי המדיניות ותשלום עבור הקרן – אם בסמוך למועד החכירה – פעילות השקעה כרכישת ר"ק. אם לא בסמוך – פעילות מימון כפרעון אשראי.

Ias18 – הכרה בהכנסה

קשור לפעילות השוטפת לכן שוב מעניין אותנו רק עלייה או ירידה ב:

- לקוחות
- הכנסות לקבל
- הכנסות מראש

Ias20 - מענק השקעה

נזכיר כי אם הסכום התקבל מציגים בפעילות השקעה בשורה נפרדת . אם הסכום טרם התקבל הפקודה היא :

ח' חייבים

ז' רכוש קבוע

טור עזר עם כוכבית כי מדובר על פעילות השקעה שאין עימה זרימת ממזומן

Ias23 - היוון עלויות אשראי

אם הריבית שולמה – פק"י :

ח' ר"ק

ז' מזומן

מה שמעניין אותנו זה ח' ר"ק נציג ב- פעילות השקעה בשורה נפרדת – ריבית שהוונה לר"ק ושולמה.

אם הריבית טרם שולמה – פק"י :

ח' ר"ק

ז' הלוואה לשלם / ריבית לשלם

טור עזר עם כוכבית כי מדובר על פעילות השקעה שאין עימה זרימת ממזומן.

Ias32 – מכשירים פיננסיים

אופציות –

מועד ההנפקה – פק"י :

ח' מזומן

ז' תקבולים בגין אופציות ← זה מה שמעניין אותנו

נציג ב-פעילות מימון

פקיעת אופציות – פק"י:

ח' תקבולים ע"ח אופציות

ז' פרמיה

אין את המילה מזומן שני הסעיפים הם מאזניים לכן נקבל ביטוי בטור עזר אבל בלי כוכבית.

פדיון אופציות בשוק- פק"י:

ח' פרמיה

ז' מזומן

פעילות מימון

ח' תקבולים

ז' פרמיה

אין את המילה מזומן שני הסעיפים הם מאזניים לכן נקבל ביטוי בטור עזר אבל בלי כוכבית.

המרת אופציות- פק"י:

ח' מזומן

ז' פרמיה

פעילות מימון

ואז פעולת מיון:

ח' תקבולים

ז' הון מניות

ז' פרמיה

אין את המילה מזומן שני הסעיפים הם מאזניים לכן נקבל ביטוי בטור עזר אבל בלי כוכבית.

אג"ח להמרה:

א. מועד ההנפקה –

ח' מזומן

ז' אג"ח לשלם

ב. פעילות מימון

ח' מזומן

ז' אג"ח הון

פעילות מימון

א. הוצאות מימון-

ח' הוצאות מימון

ז' אג"ח לשלם

התאמות לרווח

ב. פרעון –

ח' אג"ח לשלם

ז' מזומן

קודם מיוחס לריבית שמוצגת בפעילות שוטפת או במימון לפי המדיניות היתרה תשלום

קרן פעילות מימון

ג. פקיעת מרכיב הון-

ח' אג"ח הון

ז' פרמיה

טור עזר אבל בלי כוכבית.

ד. פדיון מוקדם של אג"ח-

נפצל בין פדיון התחייבות לפדיון הון:

פדיון התחייבות

ח' הפסד מפדיון

ז' אג"ח לשלם

התאמות לרווח

ואז:

ח' אג"ח לשלם

ז' מזומן

בגובה הריבית שנצברה לאותו יום – נחשב כתשלום ריבית לכן **בפעילות שוטפת או**

בפעילות מימון לפי המדיניות . כל היתרה מהווה פדיון האג"ח לכן פעילות מימון

פדיון הון – פק"י:

ח' פרמיה

ז' מזומן

פעילות מימון

פקודת מיון:

ח' אג"ח הון

ז' פרמיה

טור עזר בלי כוכבית

ה. המרת אג"ח – פק"י

ח' אג"ח לשלם

ח' אג"ח הון

ז' הון מניות

ז' פרמיה

Ias36- ירידת ערך נכסים

קשור לפעילות השוטפת לכן מה שמעניין אותנו זה **עליה או ירידה בהפרשה**

Ias37 - התחייבויות תלויות והפרשות

קשור לפעילות השוטפת לכן מה שמעניין אותנו זה עליה או ירידה בהפרשה.

Ias39 – מכשירים פיננסיים

קבוצת שווי"ה דרך רוה"ס-

- א. עלות רכישת ההשקעה והתמורה מהמכירה שלה – פעילות השקעה
- ב. הרווח מעליית ערך – התאמות לרווח.
- ג. נזכיר שבחברות השקעה התשלום עבור רכישת ניירות הערך והתמורה ממכירתן יירשמו בפעילות שוטפת כי זוהי הפעילות העסקית.

קבוצת מוחזק לפדיון / הלוואות וחייבים

- א. עלות רכישת ההשקעה- פעילות השקעה
- ב. הכנסות מימון – פק"י:

ח' השקעה

ז' הכנסות מימון

התאמות לרווח

- ג. תקבול- פק"י:

ח' מזומן

ז' השקעה

למה מיוחס התקבול ?

קודם כל התקבול עבור ריבית – את זה נציג בפעילות שוטפת או השקעה לפי המדיניות רק אח"כ זה פרעון הקרן והוא יוצג בפעילות השקעה מכירה- ד.

התמורה מהמכירה- פעילות השקעה

הרווח – התאמות לרווח

השקעה במכשיר חוב זמין למכירה

כל מה שדיברנו במוחזק לפדיון חל גם במקרה הזה . ובנוסף, עלינו לחשוב על שני גורמים נוספים :

- א. בכל תאריך דיווח עלינו לבצע התאמה לשווי"ה . פק"י:

ח' השקעה

ז' מס נדחה

ז' קרן הון ז"ל

טור עזר בלי כוכבית

- ב. בעת המכירה – פק"י:

ח' מס נדחה

ז' קרן הון

טור עזר

ח' קרן הון

ז' רווח מני"ע

התאמות לרווח

השקעה במכשיר הוני זמין למכירה

- א. רכישת השקעה – פעילות השקעה
- ב. קבלת דיבידנד- פעילות שוטפת או השקעה לפי המדיניות
- ג. התאמה לשווי"ה – פק"י :

ח' השקעה

ז' מס נדחה

ז' קרן הון

טור עזר בלי כוכבית.

- ד. מכירה – פקודת היומן :

(1) ח' מזומן

ז' השקעה

פעילות השקעה

(2) ח' מס נדחה

ז' קרן הון

טור עזר בלי כוכבית

(3) ח' קרן הון

ז' רווח מני"ע

התאמות לרווח

שילוב עם דיבידנד בעין

דיבידנד בעין זה ביטוי מקצועי לדיבידנד בנכסים הדיבידנד נרשם לפי השווי"ה :

ח' עודפים – לפי השווי"ה של הנכסים שחולקו

ז' מזומן- אם שולם

ז' ר"ק לפי ערך פנקסני

ז' נדלי"ש לפי ערך פנקסני

ז' רווח הון

נפצל ל- 3 פקודות:

1. ח' עודפים

ז' מזומן

פעילות מימון או שוטפת לפי המדיניות

2. ח' עודפים

ז' רווח הון

התאמות לרווח

3. ח' עודפים

ז' רכוש קבוע

ז' נדליש

טור עזר עם כוכבית

IFRS2 – תשלום מבוסס מניות

מענק הונג- הפקודה :

ח' הוצאות שכייע

ז' קרן הון

הוצאה שאין עימה זרימת מזומן – לכן **התאמות לרווח**.

מענק התחייבותי- הפקודה

ח' הוצאות שכייע

ז' זכאים

שוב הוצאה שאין עימה זרימת מזומן – לכן, **התאמות לרווח**.**IFRS5 – פעילות מופסקת**

הקדמה-

נניח שבשנת 2015 התנאים להכרה בפעילות נדלין כפעילות מופסקת מתקיימים.

כיצד זה משפיע על הדוכ"ס?**בדו"ח על המצב הכספי ל-12/15 –**

כל הנכסים הקשורים לפעילות הנדלין מאוגדים למספר אחד שנקרא לו – **נכסים מוחזקים למכירה**.

כל ההתחייבויות הקשורות לפעילות הנדלין – מאוגדות גם הן למספר אחד שנקרא לו- **התחייבויות בגין נכסים מוחזקים למכירה**.

אנחנו לא מבצעים תיקון רטרואקטיבי בדו"ח על המצב הכספי דהיינו, במספרי ההשוואה ל-12/14 הנכסים וההתחייבויות של פעילות הנדלין יהיו מפוזרים ב: לקוחות, רכוש קבוע, הלוואות וכדו'.

מבחינת הרווח והפסד-

הרווח הקשור לפעילות המופסקת – מוצג גם הוא במספר אחד והוא נטו ממס. לגבי הרווח הזה אנחנו כן מבצעים תיקון רטרואקטיבי דהיינו מנטרלים מהרווח של שנת 2014 את כל מה שקשור לפעילות הנדלין ומציגים במספר אחד נטו ממס.

מה הקשר לדו"ח התזרים?

התקן מציג בפנינו 2 אפשרויות:

- 1. בגוף התזרים נפריד בין הפעילות הנמשכת לבין הפעילות המופסקת** – כשאת הפעילות המופסקת בכל פעילות מרכזים למספר אחד. פעילות שוטפת מופסקת, פעילות השקעה מופסקת ופעילות מימון מופסקת- זוהי הדרך בה נפעל אלא אם נידרש במפורש אחרת
- 2. בגוף התזרים לא נבצע הפרדה בין הפעילות הנמשכת לבין הפעילות המופסקת** – אבל בביאור ניתן מידע על סך תזרימי המזומנים מהפעילות השוטפת מופסקת, ההשקעה המופסקת והמימון המופסקת.

דוגמא לנושא:

להלן נייר עבודה לדו"ח תזמ"ז:

12/15	מימון מופסקת	השקעה מופסקת	שוטפת מופסקת	מימון	השקעה	שוטפת	12/14	סעיף
190k							100k	מזומן
150k						עליה- 30 k	120k	לקוחות
140k		רכישת ר"ק 70k מכירת ר"ק (60,000)	רווח הון 20k פחת (30,000) עליה 30k				110k	נכסים מוחזקים למכירה
230k					רכישה 100k מכירה (80,000)	רווח הון – 50k פחת – (20,000)	180k	ר"ק
(140,000)	קבלת הלוואה (50,000) פרעון הלוואה 90k		עליה (100,000)				(80,000)	התחייבויות בגין נכסים מוחזקים למכירה
(110,000)				קבלה (30,000) פרעון 20,000			(100,000)	הלוואות לשלם
(460,000)			הפסד – 80,000			רווח מפעילות נמשכת (210,000)	(330,000)	הון עצמי
	40,000	10,000	0					יתרה

נתונים נוספים:**פעילות מופסקת**

1. נרכש רכוש קבוע בסכום של 70,000
2. נמכר רכוש קבוע שעלותו המופחתת 40,000 תמורת ← 60,000
3. הפחת – 30,000
4. התקבלו הלוואות – 50,000 נפרעו – 90,000
5. הפסד – 80,000

פעילות נמשכת

1. נרכש רכוש קבוע בסכום של 100,000 ₪
2. רכוש קבוע שעלותו המופחתת 30,000 נמכר ← תמורת 80,000
3. התקבלו הלוואות של 30,000 , נפרעו – 20,000

נדרש: הצג דו"ח תזרים תחת 2 אפשרויות ההצגה המקובלות .

פיתרון :**כללי-**

1. שימו לב שהנייר עבודה מחולק למעין שניים. חצי עבור הפעילות הנמשכת וחצי עבור הפעילות המופסקת.
2. חשוב מאד שהמזומן גם בתחילת השנה וגם בסופה, יהיה של כל הפעילויות ואם במקרה מקבלים כנתון שהמזומן הוא בתוך הנכסים המוחזקים למכירה נצטרך לנטרל ולרשום במזומן.
3. בהנחה שהתנאים לפעילות המופסקת התקיימו ב-2015 – סביר להניח שאת הדו"ח ל-12/15 תקבלו תוך הפרדה לנכסים ולהתחייבויות המוחזקים למכירה . אבל במספרי ההשוואה סביר להניח שלא נקבל את ההפרדה הזאת כי לא מתקנים רטרואקטיבית לכן, לפני שתציירו את נייר העבודה חשוב מאד גם ביתרת פתיחה לבצע את ההפרדה הזאת איך? – מכל אחד מן הנכסים וההתחייבויות, ננטרל את מה שקשור לפעילות המופסקת ואז נציג בשני המספרים הנ"ל. **בנייר העבודה הנתון כבר בוצעה ההפרדה.**

הצגה :

	<u>פעילות שוטפת</u>
210,000	רווח לפי דו"ח
(60,000)	התאמות נספח א
150,000	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת נמשכת
0	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת מופסקת
150,000	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
	<u>פעילות השקעה</u>
(100,000)	רכישת השקעה
80,000	מכירת ר"ק
(20,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה נמשכת
(10,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה מופסקת
(30,000)	

נספח א':

(30,000)	עליה בלקוחות
(50,000)	רווח הון
20,000	פחת
(60,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
	<u>פעילות מימון</u>
30,000	קבלת הלוואות
(20,000)	פרעון הלוואות
10,000	מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון נמשכת
(40,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון מופסקת
(30,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
100,000	מזומנים י"פ
190,000	מזומנים י"ס

דרך שניה :

	פעילות שוטפת
170,000	רווח לפי דו"ח
(20,000)	התאמות נספח א
150,000	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת נמשכת
0	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת מופסקת
150,000	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
	פעילות השקעה
(170,000)	רכישת ר"ר
140,000	מכירת ר"ק
(30,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה נמשכת
	פעילות מימון
80,000	קבלת הלוואות
(110,000)	פרעון הלוואות
(30,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
90,000	מזומנים י"ס

נספח א':

(30,000)	עליה בלקוחות
(70,000)	רווח הון
50,000	פחת
(30,000)	עליה בנכסים מוחזקים למכירה
100,000	עליה בהתחייבויות מוחזקות למכירה
20,000	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

גילוי לגבי פעילות מופסקת –

0	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת מופסקת
(10,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה מופסקת
(40,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון מופסקת
(50,000)	סה"כ

באורים:

פעילות מופסקת –

- (1) השקעה מופסקת
 ח' נכסי מופסקת 70,000 ז' מזומן
- (2) מכירת רכוש קבוע:
 א. השקעה מופסקת
 ח' מזומן 60,000 ז' נכסי מופסקת
- ב. שוטפת מופסקת
 ח' נכסי מופסקת 20,000 ז' רווח הון
- (3) פחת –
 ח' הוצאות פחת 30,000 ז' נכסי מופסקת
- (4) קבלת הלוואות –
 ח' מזומן 50,000 ז' התחייבות מופסקת
 פרעון
- ח' התחייבות מופסקת 90,000 ז' מזומן
- (5) הפסד - 80,000 – שוטפת מופסקת

פעילות שוטפת

- (1) רכוש קבוע – פ
 ח' רכוש קבוע 100,000 – השקעה ז' מזומן
- (2) מכירת ר"ק -
 ח' מזומן 80,000 – השקעה ז' ר"ק
- ח' רכוש קבוע 50,000 – שוטפת ז' רווח הון
- (3) קבלת הלוואות
 ח' מזומן 30,000 - מימון ז' הלוואות
- פרעון
 ח' הלוואות 20,000 – מימון ז' מזומן

Ias28 – שווי מאזני

- א. רכישת השקעה – תוצג בפעילות השקעה
- ב. רווחי אקוויטי-על כל המרכיבית שלהם הפקודה:
 ח' השקעה
 ז' רווחי אקוויטי
- פעילות שוטפת**
- ג. דיבידנד-
 ח' מזומן
- ז' השקעה**
- פעילות שוטפת בשורה נפרדת או פעילות השקעה לפי המדיניות .
- ד. קרנות הון – הפקודה :
 ח' השקעה
 ז' קרן שערוד
 ז' קרן הון זמין למכירה
- הכל מאזני ולכן טור עזר בלי כוכבית
- ה. מכירת השקעה – הפקודה :
 ח' מזומן
- ז' השקעה**
- פעילות השקעה**
- ח' השקעה**
- ז' רווח הון
- התאמות לרווח**
- ח' קרן שערוד
 ז' עודפים
- טור עזר**
- ח' קרן הון ז"ל**
- ז' אקוויטי
- התאמות לרווח**
- ו. מעבר מias28 ל- ias39 - נזכיר שאנו מיישמים את גישת המעברים לכן :
ח' השקעה
- ז' רווח מני"ע
 זה השערוד לשווי"ה
- פעילות שוטפת**
- כמו"כ צריך לממש את קרן ההון :
 ח' מס נדחה
 ז' קרן הון
- טור עזר בלי כוכבית**
- ח' קרן הון
 ז' רווח מני"ע

התאמות לרווח פעילות שוטפת

אם בדו"ח על המצב הכספי ההשקעה לפי IAS28 מוצגת בנפרד מההשקעה לפי IAS39 עלינו לבצע פעולת מיון בטור עזר.

ח' השקעה ← לפי IAS28

ז' השקעה ← לפי IAS39 = לפי שו"ה טור עזר בלי כוכבית

ז' מעבר מ- ias28 ל-ias39 שוב אנחנו מיישמים את גישת המעברים. לכן הפקודות

יהיו :

ח' מזומן

ז' השקעה

פעילות השקעה

ח' השקעה

ז' רווח הון

הרווח הון מחושב כאילו מכרנו את כל ההשקעה – פעילות שוטפת

כמובן שצריך לממש את קרנות ההון :

ח' קרן שערון

ז' עודפים

טור עזר

ח' קרן הון ז"ל

ז' אקוויטי

פעילות שוטפת

ואם בדו"ח על המצב הכספי ההשקעות לפי IAS28 מוצגות בסכום שונה מההשקעות

לפי IAS39 נבצע פעולת מיון של :

ח' השקעה – IAS39

ז' השקעה – IAS28

Ifrs10 – דו"חות מאוחדים

הרעיון המרכזי בדו"ח תזמ"ז מאוחד הוא להציג את זרימת המזומנים של הקבוצה כלפי חיצוניים נשים לב שאנו מציגים 100% מהמזומן, לא חזוב אם חברת האם ביצעה את הפעולה או חברת הבת העיקר הוא שהפעולה היא כלפי חיצוניים. הרעיון הזה הוא למעשה זהה לשאר הדו"חות המאוחדים. כך למשל: בדו"ח על המצב הכספי המאוחד אנו מציגים 100% מהנכסים וההתחייבויות כלפי חיצוניים. ההבדל בין שאר הדו"חות לבין דו"ח התזרים הוא בנושא החלוקות בכל שאר הדו"חות אנו מציגים חלוקות. בדו"ח תזרים לא מציגים חלוקות. אם כך הוא הדבר זה בכלל לא משנה אם חברת האם ביצעה את הפעולה או חברת הבת ביצעה את הפעולה כי בכל מקרה אנחנו מציגים 100%. אם כך הוא הדבר, אפשר לחשוב על דו"ח תזמ"ז מאחד כמו דו"ח של חברה בודדת, החברה הבודדת מורכבת מ-א ו-ב

עקרונות:

1. נייר העבודה – נייר העבודה יכלול ביי"פ את הדו"ח המאוחד לתחילת שנה וביתרת סגירה הוא יכלול את הדו"ח המאוחד לסוף השנה. והמטרה שלנו היא, להסביר כיצד השתנו הסכומים ביתרת פתיחה המאוחדת והגיעו ליתרת סגירה המאוחדת. ממש כאילו מנוהלים ספרים לדו"ח המאוחד.

שימו לב שהחשיבה בנייר העבודה שונה ממה שהתרגלנו לחשוב עד היום בדו"ח המאוחד. כי עד היום למדנו ליצור דו"ח מאוחד ואילו בנייר עבודה הדו"ח המאוחד כבר קיים ואנו מנסים להסביר מה קרה בתוכו.

נמחיש את ההבדל בחשיבה באמצעות שתי דוגמאות:

דוגמא ראשונה

חברת הבת רכשה רכוש קבוע – עד היום הפעולה הזאת לא עניינה אותנו כי הרכוש הקבוע כבר רשום בדו"ח העצמאי של הבת והדו"ח המאוחד מבוסס עליו. לעומת זאת בתזמ"ז הפעולה הזאת כן מעניינת כי הדו"ח המאוחד לתחילת שנה לא כולל את הרכוש הקבוע. לסוף השנה הוא כן כולל לכן עלינו לבצע פקודה של:

ח' רכוש קבוע

ז' מזומן

דוגמא שניה

חברת האם מוכרת מלאי לחברת הבת והוא טרם מומש – עד היום למדנו שיש לטפל בעסקה הפנימית כיוון כי אצל חברת האם רשום רווח שלא קיים מבחינת הקבוצה, אצל חברת הבת יש נכס מנופח שצריך לתקן. אבל בנייר העבודה לדו"ח התזרים העסקה הזאת לא מעניינת כי מבחינת הקבוצה אין זרימת מזומן כלפי חיצוניים ושום נכס או התחייבות לא השתנו לכן אין מה לרשום בנייר העבודה.

באופן עקרוני בנייר עבודה לא מעניין אותי החלוקה בין הבעלים לזש"ש כי למדנו שבדו"ח תזמ"ז לא מבצעים חלוקות. על אף האמור בד"כ בתרגילים מנסים לבחון אותנו לא רק על תזרים אלא גם על חלקים בדו"חות המאוחדים לכן כדאי להשאיר את החלוקות.

2. עודף עלות והפחתתו-

אין מה להתייחס באופן מיוחד לנושא של עודף העלות והפחתתו כי נתון לנו כבר הדו"חות המאוחדים והם כבר כוללים את עודף העלות. כך למשל עודף עלות בגין ר"ק מופיע כבר יחד עם הר"ק ואז כשאני מחשב את הפחת הוא כולל כבר גם את הפחתת עודף העלות.

3. דיבידנד –

אם חברת האם חילקה דיבידנד כל הכסף זרם החוצה לבעלים. הפקודה:

ח' עודפים

ז' מזומן

בפעילות שוטפת או מימון לפי המדיניות

אם חברת הבת חילקה דיבידנד חלק זרם לחברת האם וזה לא מעניין כי זה לא כלפי חיצוניים וחלק זרם לזשמי"ש שזה כן מעניין פקודת היומן:

ח' זשמי"ש

ז' מזומן

בפעילות שוטפת או מימון לפי המדיניות

4. עסקאות פנימיות -

באופן עקרוני עסקאות פנימיות לא מעניינות אבל ישנן שתי עסקאות יוצאות דופן:

1. שינוי ייעוד – לדוגמא: נכון ל-12/14 לחברת האם מלאי בסכום של 100,000 ₪ בשנת 2015 היא מכרה אותו לבת בסכום של 120,000 ₪ הבת משתמשת בו כקרקע.

פיתרון:

12/15	טור עזר	12/14	
	(100,000)	100,000	מלאי
100,000	100,000*		קרקע

חשוב לשים לב שמבחינת הקבוצה לא היתה באמת מכירה של מלאי ורכישה של קרקע אלא היה שינוי ייעוד, ועל כן נרשום את הפקודה:

ח' קרקע

ז' מלאי

טור עזר עם כוכבית

2. עסקת אג"ח –

כיוון שיוצא ממזומן לחיצוניים עבור הפדיון לדוגמא:

ב-01/15 הנפיקה חברת הבת 100,000 ע.ג אג"ח לתקופה של 5 שנים האג"ח נושאת ריבית של 10% המשולמת בסוף כל שנה והן הונפקו לפי ריבית של 14%

ב-01/16 רכשה חברת האם את האג"ח בריבית של 9%

וב-01/17 היא מכרה לפי 7%

נדרש: הצג את נייר העבודה

פיתרון

12/17	מימון	שוטפת	12/16	מימון	שוטפת	12/15	מימון	שוטפת	12/14	
(105,424)	הנפקה (107,873)	הוצאות מימון (7,551)	--	פדיון אג"ח 101,163	הפסד מפדיון (14,895)	(88,345)	הנפקה (86,268)	הוצאות מימון (12,077)	---	אג"ח
	פרעון 2,449	תשלום ריבית 7,551			תשלום ריבית 2,077			תשלום ריבית 10,000		

01/15

$N=5$

$I=14\%$

מימון $Pmt=10,000$ 86,268 ח' מזומן
 ז' אג"ח לשלם
 $Fv=100,000$
 $Pv=86,268$

12/15

שוטפת Int 1 12,077 ח' הוצאות מימון
 ז' אג"ח לשלם
 נניח שוטפת תשלום 10,000 ח' אג"ח לשלם
 ז' מזומן

01/16 - נוצר מבחינת הקבוצה פדיון מוקדם

$N=4$

$I=9\%$

$Pmt=10,000$

$Fv=100,000$

$Pv=103,240$

שוטפת 14,895 ח' הפסד מפדיון
 ז' אג"ח

נפצל:

שוטפת 2,077 תשלום ריבית 103,240 ח' אג"ח לשלם
 ז' מזומן
 מימון 101,163 פדיון קרן

01/17 - הנפקה מחדש מבחינת הקבוצה : פקודת היומן :

$N=3$

$I=7\%$

מימון $Pmt=10,000$ 107,873 ח' מזומן
 ז' אג"ח לשלם
 $Fv=100,000$

$Pv=$

שוטפת Int1 7,551 ח' הוצאות מימון
 ז' אג"ח לשלם

7,551 תשלום בגין ריבית 10,000 ח' אג"ח לשלם
 2,449 תשלום בגין קרן ז' מזומן

5. שינויים בשיעורי החזקה-

נבחין בין שתי קבוצות של שינויים בשיעורי החזקה :

- א. קבוצה ראשונה – שינויים בשיעורי החזקה ללא איבוד שליטה .
- ב. קבוצה שניה – כניסה ויציאה מתוך מאוחד.

קבוצה ראשונה – שינויים בשיעורי החזקה ללא איבוד שליטה -

שימו לב שבשינויים מהסוג האמור הנכס היחידי שמשתנה הוא המזומן .

אם חברת האם מוכרת חלק מהבת או לחילופין חברת הבת מנפיקה לחיצוניים אז נכנס כסף לתוך הקבוצה. שום נכס או התחייבות אחרים לא משתנים רק החלוקות משתנות. ולכן הפעולה הזאת דומה במהותה ל**גיוס הון** מכאן נציג את התמורה שהתקבלה ב**פעילות מימון**. אם חברת האם רוכשת מניות של הבת יצא כסף מהקבוצה. שוב, אין שינוי בנכסים וההתחייבויות רק בחלוקה ולכן אנו רואים בפעולה הזאת פעולה של פדיון הון נציג את המזומן ששולם ב**פעילות מימון**.

נפרט את ההשפעה על נייר העבודה :

מקרה 1- עליה בשיעור החזקה הנובעת מרכישה בשוק :

נסביר באמצעות **דוגמא** :

חברה א' מחזיקה 70% מחברה ב' .

תרומת ההון של חברה ב' ל-12/14 – 400,000 ₪

קרן השערוד המיוחסת לתרומה של ב' – 8,000

קרן הון ז"ל המיוחסת לתרומה של ב' – 12,000

ב-01/15 רכשה חברה א' 10% מ-ב' תמורת 60,000

נדרש : הצג את ההשפעה על נייר העבודה

פיתרון

עזר	מימון	12/14	סעיף
(20,000)	רכישת מניות מהזשמי"ש 60,000	(120,000)	<u>זשמי"ש</u>
			<u>הון בעלים :</u>
(800)		(5,600)	קרן שערוד
(1,200)		(8,400)	קרן הון ז"ל
22,000		--	קרן הון – עסקאות זשמי"ש

מהי הפעולה לעליה בשיעור ההחזקה?

זכות	חובה	
60,000		מזומן
	$10\% * 400k = 40,000$	זשמי"ש
800		קרן שערוד
1,200		קרן הון
	p.n 22,000	קרן הון עסקאות עם זשמי"ש

נבצע פיצול לפקודה :

	זכות	חובה	
פעילות מימון		60,000	זשמי"ש
	60,000		מזומן
הכל סעיפים מאזניים טור עזר בלי כוכבית	20,000		זשמי"ש
	800		קרן שערוד
	1,200		קרן הון ז"ל
		22,000	קרן הון עסקאות עם זשמי"ש

מקרה 2- עליה בשיעור ההחזקה הנובעת מרכישה בהנפקה :

נסביר באמצעות דוגמא :

חברה א' מחזיקה 70% מחברה ב' .

תרומת ההון של חברה ב' ל-12/14 – 400,000 ₪

קרן השערוד המיוחסת לתרומה של ב' – 8,000

קרן הון ז"ל המיוחסת לתרומה של ב' – 12,000

ב-01/15 ב' הנפיקה מניות בתמורה ל- 600,000 ₪ א' רכשה 90% מהמניות וכתוצאה מכך

שיעור ההחזקה עלה ל-80%

נדרש : הצג את ההשפעה על נייר העבודה

פיתרון

עזר	מימון	12/14	סעיף
(20,000)	הנפקה לזשמי"ש (60,000)	(120,000)	<u>זשמי"ש</u>
			<u>הון בעלים:</u>
(800)		(5,600)	קרן שערוד
(1,200)		(8,400)	קרן הון ז"ל
22,000		--	קרן הון – עסקאות זשמי"ש

מהי הפעולה לעליה בשיעור ההחזקה?

זכות	חובה	
	$10\% * 600k = 60k$	מזומן
$1m * 20\% - 120k = 80,000$		זשמי"ש
800		קרן שערוד
1,200		קרן הון ז"ל
	22,000	קרן הון עסקאות עם זשמי"ש

נבצע פיצול לפקודה:

	זכות	חובה	
פעילות מימון		60,000	מזומן
	60,000		זשמי"ש
הכל סעיפים מאזניים טור עזר בלי כוכבית	20,000		זשמי"ש
	800		קרן שערוד
	1,200		קרן הון ז"ל
		22,000	קרן הון עסקאות עם זשמי"ש

מקרה 3- ירידה בשיעור ההחזקה הנובעת מהנפקה של הבת :

נסביר באמצעות **דוגמא** :

חברה א' מחזיקה 70% מחברה ב' .

תרומת ההון של חברה ב' ל-12/14 – 400,000 ₪

קרן השערוד המיוחסת לתרומה של ב' – 8,000

קרן הון ז"ל המיוחסת לתרומה של ב' – 12,000

ב-01/15 ח' הנפיקה מניות בתמורה ל- 600,000 ₪ א' רכשה 20% מהמניות וכתוצאה מכך שיעור ההחזקה עלה ל-60%

נדרש : הצג את ההשפעה על נייר העבודה

פיתרון

סעיף	12/14	מימון	עזר
<u>זשמי"ש</u>	(120,000)	הנפקה לזשמי"ש (480,000)	200,000
<u>הון בעלים :</u>			
קרן שערוד	(5,600)		800
קרן הון ז"ל	(8,400)		1,200
קרן הון – עסקאות זשמי"ש	--		(202,000)

מהי הפעולה לעליה בשיעור ההחזקה?

זכות	חובה	
	$80\% * 600k = 480,000$	מזומן
$0.4 * 1m - 120k = 280,000$		זשמי"ש
	800	קרן שערוד
	1,200	קרן הון ז"ל
202,000		קרן הון עסקאות עם זשמי"ש

נבצע פיצול לפקודה :

	זכות	חובה	
פעילות מימון		480,000	מזומן
	480,000		זשמי"ש
הכל סעיפים מאזניים טור עזר בלי כוכבית		200,000	זשמי"ש
		800	קרן שערוד
		1,200	קרן הון ז"ל
	202,000		קרן הון עסקאות עם זשמי"ש

מקרה 4- ירידה בשיעור ההחזקה הנובעת ממכירה:

נסביר באמצעות **דוגמא:**

חברה א' מחזיקה 70% מחברה ב'.

תרומת ההון של חברה ב' ל-12/14 – 400,000 ₪

קרן השערוך המיוחסת לתרומה של ב' – 8,000

קרן הון ז"ל המיוחסת לתרומה של ב' – 12,000

ב-01/15 א' מכרה 10% מהמניות (כך שהיא ירדה ל-60%) תמורת 300,000 ₪ תבות המס הנובעת מהעסקה לפי 25% היא 100,000 ₪.

נדרש: הצג את ההשפעה על נייר העבודה

פיתרון

סעיף	12/14	מימון	עזר
<u>זשמי"ש</u>	(120,000)	הנפקה לזשמי"ש (300,000)	260,000
<u>הון בעלים:</u>			
קרן שערוך	(5,600)		800
קרן הון ז"ל	(8,400)		1,200
קרן הון – עסקאות זשמי"ש	--	65,500	(262,000)
<u>מסים לשלם</u>			(65,500)

מהי הפעולה לעליה בשיעור ההחזקה?

זכות	חובה	
	300,000	מזומן
105*400k=40,000		זשמי"ש
	800	קרן שערוך
	1,200	קרן הון ז"ל
262,000		קרן הון עסקאות עם זשמי"ש

נבצע פיצול לפקודה:

	זכות	חובה	
		300,000	מזומן
פעילות מימון	300,000		זשמי"ש
		260,000	זשמי"ש
הכל סעיפים מאזניים		800	קרן שערוך
טור עזר בלי כוכבית		1,200	קרן הון ז"ל
	262,000		קרן הון עסקאות עם זשמי"ש

בעסקת מכירה חל גם מס הפקודה מבחינת הקבוצה :

זכות	חובה	
	$262k * 25\% = 65,500$	קרן הון עסקאות עם זשמ"ש
100,000		מסים לשלם
	34,500	הוצאות מס שוטפות

אין משמעות להוצאות המס השוטפות רק בגין העסקה הזאת כי הרי כל הוצאות המס השוטפות מכל העסקאות – נרשמות כהתאמה לרווח וזאת בניגוד לתשלום מס שאם הוא ניתן לזיהוי מפרידים אותו בין הפעילויות ואם לא אז בו שורה נפרדת בפעילות שוטפת אם כך הוצאות המס בסך 34,500 לא מעניינות אותי מה שכן מעניין אותי זה שחלק מחבות המס נרשמה כנגד קרן הון עסקאות עם זשמ"ש לזה ניתן ביטוי בטור עזר . פק"י

ח' קרן הון עסקאות עם זשמ"ש
65,500
ז' מסים לשלם

קבוצה שניה – כניסה ויציאה מתוך המאוחד-

נזכיר שבעת השגת שליטה חלה תפיסת הרכישה, חברת האם רכשה נכסים והתחייבויות לפי שווי"ה. ובעת איבוד שליטה כאילו מכרנו את הנכסים והתחייבויות. לכן, תזרים המזומנים הנובע מכניסה למאוחד או מיציאה מהמאוחד יירשם בפעילות השקעה.

שימו לב שכדי לחשב בכמה השתנה המזומן של הקבוצה עלינו לחשוב גם על המזומן של חברת האם וגם על המזומן של חברת הבת והסכום נטו יוצג בפעילות השקעה.

למעשה ניתן להבחין בין 4 מצבים :

מצב 1- כניסה למאוחד כתוצאה מרכישה בשוק

מה קורה למזומן של הקבוצה ?

מצד אחד יצא כסף – מה שחברת האם שילמה .

מצד שני נכנס כסף – כי מאחדים את הבת.

לכן נכנס 100% מהמזומן של הבת . את הסכום נטו נציג בפעילות השקעה.

מצב 2- כניסה למאוחד באמצעות רכישת מניות מהבת

שימו לב שבמקרה זה לא יצא כסף מה שחברת האם שילמה עבר לחברת הבת לכן רק נכנס כסף – המזומן של הבת לפני ההנפקה + מה שהנפיקה לחיצוניים.

אפשר גם לחשוב בצורה הבאה :

יצא – מה שחברת האם שילמה (טעות מכוונת)

התקבל – 100% מהמזומן של הבת אחרי ההנפקה (טעות מכוונת)

הסכום נטו יוצא סכום נכון.

מצב 3 - איבוד שליטה ע"י מכירה לחיצוניים

התקבלה – התמורה מהמכירה

יצא – 100% מהמזומן של הבת כי מפסיקים לאחד אותה.

הסכום נטו – פעילות השקעה.

מצב 4 – איבוד שליטה כתוצאה מהנפקה של הבת

במקרה זה רק יצא 100% מהמזומן של הבת שהיה לפני ההנפקה . + המזומן ששילמה חברת האם אם היא השתתפה בהנפקה. כאמור הכל מוצג בפעילות השקעה.

השפעה על נייר העבודה –

כדי לדעת מהי ההשפעה על נייר העבודה, עלינו לנתח את כל המצבים האפשריים של כניסה למאוחד ושל יציאה מהמאוחד.

מצב 1- מעבר מ-0 – לשליטה –

נחשוב מהי הפקודה בדו"ח המאוחד :

ח' מזומן (בת)

ח' מוניטין (בת)

ח' מוניטין של הבת (בת)

ז' התחייבויות של הבת (בת)

ז' זשמ"ש (בת)

ז' מזומן (ששילמה האם)

את הפקודה הזאת מעבירים בטור חדש אותו אנו פותחים שקוראים לו כניסה למאוחד. מטבע הדברים הטור הזה לא יהיה מאוזן בדיוק בגובה המזומן שאותו אנו צריכים להציג בפעילות השקעה.

מה שצריך לרשום בטור הזה זה :

א. צירוף 100% מהנכסים וההתחייבויות של חברת הבת.

ב. צירוף עודף עלות

ג. צירוף זשמ"ש

ד. אם במקרה כבר באותו יום יש יתרות הדדיות צריך לבטל אותן.

פיננסית מתקדמת א- שיעור 29

דוגמא לכניסה למאוחד :

הדו"ח על המצב הכספי ל-12/14 של חברה א' מורכב ממזומן בלבד, בסך 400,000 ₪.

חברה א' לא היתה פעילה בשנת 2015 למעט פעולה אחת :

ב-12/15 חברה א' רכשה 8,000 מתוך 10,000 מניות של ב' תמורת 360,000 ₪.

מחיר מניה של ב' 40 ₪. זשמ"ש לפי שו"ה.

הדו"ח של חברה ב' לאותו יום :

מזומן	100,000
לקוחות	80,000
רכוש קבוע	120,000
ספקים	(150,000)
הון עצמי	(150,000)

נדרש : ערוך נייר עבודה לדו"ח תזרים והצג דו"ח תזרים

פיתרון

שימו לב שנכון ל-12/14 יש רק את הדו"ח של א' שמורכב ממזומן בלבד רק ב-12/15 יש דו"ח מאוחד והוא מורכב מ :

מזומן של א' שנשאר $400k - 360k = 40k$

וכל השאר זה נכסים והתחייבויות של ב'.

נחשב רק ע"ע :

תמורה	$360k + 2,000 * 40 = 440,000$
נרכש	(150,000)
ע"ע	$290,000 \leftarrow$ מוניטין

מיוחס ל :

פרמיית שליטה	$360k - 40 * 8,000 = 40,000$
מוניטין	250,000

להלן נייר עבודה :

<u>12/15</u>	<u>כניסה לאיחוד</u>	<u>12/14</u>	
140,000		400,000	מזומן
80,000	80,000	--	לקוחות
120,000	120,000	--	רכוש קבוע
290,000	290,000	--	מוניטין
(150,000)	(150,000)	--	ספקים
(80,000)	80,000	--	זשמי"ש
(400,000)	---	(400,000)	הון בעלים
	<u>260,000</u>		

אנו מזהים שנרכשה חברת בת שאוחדה לראשונה . פותחים טור שנרא **כניסה לאיחוד**. התוצאה הסופית של הטור :

יצא (360,000)

התקבל 100,000 ← מזומן של הבת

בנטו יצא (260,000) ← הופכים כיוון

- 1) צירוף 100% מהנכסים וההתחייבויות של הבת למעט מזומן מהמאזן של ב'.
 - 2) צירוף ע"ע 290,000 – מוניטין
 - 3) צירוף זשמי"ש- 80,000
- כעת מאוזן.

כעת נציג את דו"ח התזרים :

פעילות שוטפת:	0 – החברה לא היתה פעילה
פעילות השקעה :	
רכישת בת שאוחדה לראשונה – נספח	(260,000)
פעילות מימון :	0
תנודות בשע"ח :	0
ירידה במזומנים	(260,000)
מזומן יתרת פתיחה:	400,000
מזומן יתרת סגירה:	140,000

נספח – רכישת חברת בת שאוחדה לראשונה

(100,000)	מזומן שנרכש
(80,000)	לקוחות
(120,000)	ר"ק
(290,000)	מוניטין
150,00	ספקים
80,000	זשמ"ש
<hr/>	
(360,000)	סה"כ מזומן ששולם
100,000	בניכוי מזומן שנרכש
<hr/>	
(260,000)	סה"כ

מצב שני – מעבר מ-IAS39 לשליטה

במקרה זה אנו מיישמים ראשית את גישת המעברים. דהיינו, משערכים את ההשקעה לשווי"ה.

פקודות היומן :

1. רווח -

ח' השקעה

ז' רווח מני"ע

התאמות לרווח

2. מימוש קרן הון -

ח' מס נדחה

ז' קרן הון זמין למכירה

טור עזר

3. מימוש קרן הון -

ח' קרן הון ז"ל

ז' רווח מני"ע

התאמות לרווח.

לאחר שיישמנו את גישת המעברים מבצעים את אותו טור (מהדוגמא הקודמת) של כניסה לאיחוד אבל בטור הזה נצטרך לבטל את ההשקעה כי במאוחד אין השקעה.

מצב שלישי – מעבר מ- IAS28 לשליטה

אותו רעיון בדיוק ראשית מיישמים את גישת המעברים. נשערך את ההשקעה לשווי"ה. פקודות היומן :

1. מימוש-
ח' השקעה
ז' רווח הון
התאמות לרווח.
2. מימוש קרנות הון הקשורות לכלולה-
ח' קרן שערך
ז' עודפים
טור עזר
ו- ח' קרן הון ז"ל
ז' אקוויטי
התאמות לרווח

לאחר שיישמו את גישת המעברים שוב פותחים את הטור של כניסה לאיחוד ושוב נצטרך לבטל את ההשקעה כי הרי היא לא מופיעה במאוחד.

מצב רביעי – מעבר משליטה לאפס – יציאה מהמאוחד

פקודת היומן היא :

זכות	חובה	
	✓	מזומן (אם)
✓		מזומן (בת)
✓		נכסים (בת)
	✓	התחייבויות (בת)
✓		ע"ע
	✓	זשמ"ש
✓		רווח הון

את הפעולה הזאת בלי המילה מזומן נבצע בטור חדש אותו נפתח המכונה יציאה מהמאוחד . הטור הזה לא יתאזן בדיוק בגובה המזומן אותו עלינו להציג בפעילות השקעה .

אז מה נציג בטור הזה ?

1. גריעת 100% מהנכסים וההתחייבויות של הבת בלי מזומן.
2. גריעת ע"ע
3. גריעת זשמ"ש

4. רישום רווח הון

דגשים:

1. **רווח הון** – חייבים לרשום את רווח ההון בטור אחרת הפקודה לא תהיה מאוזנת אבל אנחנו חייבים גם לרשום את רווח ההון כהתאמה לרווח בפעילות השוטפת, לכן- נפתח שורה בנייר העבודה שנקרא לה **רווח הון** ונרשום בטור בכיוון האמיתי שלו ז' רווח הון ופעילות שוטפת בכיוון ההפוך (חובה) כך שהשורה הזאת תמיד תיהיה 0
2. כמובן שכתוצאה מאיבוד השליטה צריך לממש את כל קרנות ההון שהן ע"ח הבעלים והם קשורים לחברת הבת, פקודות היומן יהיו:
 - א.

ח' קרן שערוד

ז' עודפים

טור עזר

ב.

ח' קרן הון ז"ל

ז' רווח מני"ע

התאמות לרווח

דוגמא

- הדו"ח על המצב הכספי ל-12/14 של חברה א' מורכב ממזומן בלבד, בסך 400,000 ₪. חברה א' לא היתה פעילה בשנת 2015 למעט פעולה אחת:
- ב-12/15 חברה א' רכשה 8,000 מתוך 10,000 מניות של ב' תמורת 360,000 ₪.
- ב-12/16 מכרה החברה את ההשקעה בתמורה ל-380,000 ₪ והפכה ללא פעילה. מחיר מניה של ב' 40 ₪. זשמי"ש לפי שו"ה.

הדו"ח של חברה ב' לאותו יום:

מזומן	100,000
לקוחות	80,000
רכוש קבוע	120,000
ספקים	(150,000)
הון עצמי	(150,000)

נדרש: ערוך נייר עבודה לדו"ח תזרים והצג דו"ח תזרים

פיתרון

להלן נייר עבודה :

<u>12/16</u>	<u>שוטפת</u>	<u>יציאה</u> <u>מהמאוחד</u>	<u>12/15</u>	<u>כניסה</u> <u>לאיחוד</u>	<u>12/14</u>	
420,000			140,000		400,000	מזומן
		(80,000)	80,000	80,000	--	לקוחות
		(120,000)	120,000	120,000	--	רכוש קבוע
		(290,000)	290,000	290,000	--	מוניטין
		150,000	(150,000)	(150,000)	--	ספקים
		80,000	(80,000)	80,000	--	זשמ"ש
(420,000)	(20,000)		(400,000)	---	(400,000)	הון בעלים
	רווח הון 20,000	(20,000)				רווח הון
		<u>(280,000)</u>		<u>260,000</u>		

אנו מזהים כי נמכרה חברת בת שאוחדה בעבר . נפתח טור שהתוצאה הסופית שלו היא התקבל 380,000 שזו התמורה.

- 1) גריעת 100% מהנכסים וההתחייבויות של הבת ללא מזומן.
- 2) גריעת ע"ע 290,000
- 3) גריעת זשמ"ש – לשם כך עלינו לחשב את תרומת ההון של חברת הבת :
 $150,000 + 250,000 = 400,000$
הזשמ"ש אם כך הוא 20% מ-400,000 $\leftarrow 80,000$
- 4) רווח הון – לשם כך עלינו לחשב השקעה תיאורטית $80\% * 400k + 40k = 360,000$
ואז :

380,000	תמורה
(360,000)	השקעה תיאורטית
20,000	רווח הון

הצגת דו"ח תזרים :**פעילות שוטפת:**

20,000	רווח לפי דו"ח
(20,000)	התאמות רווח הון
<u>0</u>	סה"כ

פעילות השקעה :

280,000	מכירת בת שאוחדה בעבר – נספח
<u>0</u>	פעילות מימון :
<u>0</u>	תנודות בשע"ח :
<u>280,000</u>	עליה במזומנים
<u>140,000</u>	מזומן יתרת פתיחה :
<u>420,000</u>	מזומן יתרת סגירה :

נספח – מכירת חברת בת שאוחדה בעבר

100,000	מזומן שנמכר
80,000	לקוחות
120,000	ר"ק
290,000	מוניטין
(150,000)	ספקים
(80,000)	זשמ"ש
20,000	רווח הון
<u>380,000</u>	סה"כ מזומן שהתקבל
(100,000)	בניכוי מזומן שנמכר
<u>280,000</u>	סה"כ

מקרה תמישי- מעבר משליטה ל- IAS28 או ל- IAS39

השוני היחידי לעומת המקרה הקודם הוא שניצור השקעה לפי שווי"ה – גישת המעברים.

שתי דוגמאות כוללות לנושא תרגילים 5+6.

תזרים מזומנים וניירות ערך המירים שהנפיקה הבת

1) אופציות –

א. מועד הנפקה –

ח' מזומן

ז' זשמ"ש

פעילות מימון בגובה המזומן

ב. פקיעת מרכיב הון –

ח' זשמ"ש

ז' קרן הון עסקאות עם זשמ"ש

טור עזר

ג. האם רוכשת אופציות בשוק-

ח" זשמ"ש

ח' קרן הון עם זשמ"ש

ז' מזומן – פעילות מימון

טור עזר פעולת מיון

ד. המרה – ונניח ונוצרה ירידה ללא איבוד שליטה –

ח' מזומן

ז' זשמ"ש

ח' קרן שערוד

ח' קרן הון ז"ל

ז' קרן הון עסקאות עם זשמ"ש

מפצלים:

ח' מזומן

ז' זשמ"ש

פעילות מימון

וכל השאר טור עזר

2) אג"ח להמרה שהנפיקה הבת

א. ח' מזומן

ז' אג"ח לשלם

בגובה מרכיב ההתחייבות כלפי חיצוניים פעילות מימון

ח' מזומן

ז' זשמ"ש

בגובה מרכיב ההון כלפי חיצוניים פעילות מימון

ב. הוצאות מימון

ח' הוצאות מימון

ז' אג"ח לשלם

ג. התאמות לרווח

ע"ח ריבית – שוטפת או מימון לפי המדיניות

ע"ח קרן - מימון

ד. פקיעת מרכיב הון

ח' זשמ"ש

ז' קרן הון עסקאות עם זשמ"ש

טור עזר

ה. פדיון מוקדם – נזכיר שמפצלים בין פדיון התחייבות לפדיון הון

לגבי פדיון ההתחייבות :

ההפסד מהפדיון – **התאמות לרווח**

את התשלום צריך לפצל :

הריבית שנצברה לאותו יום – **שוטפת או מימון לפי המדיניות**

כל השאר – **פעילות מימון**

לגבי פדיון – **כמו פדיון אופציה :**

ח' זשמ"ש

ח' קרן הון עסקאות עם זשמ"ש

ז' מזומן – **פעילות מימון**

תיקון – טור עזר

ו. המרת אג"ח להמרה ונניח ירידה ללא איבוד שליטה –

ח' אג"ח לשלם

ז' זשמ"ש

ח' קרן שערודך

ח' קרן הון ז"מ

ז' קרן הון עסקאות עם זשמ"ש

הכל בטור עזר ויש להציג בנספח את העובדה שמיינו מרכיב של התחייבות להון

העצמי

(3) **תזרים ומניות באוצר -**

א. מועד הפדיון –

ח' מניות באוצר

ז' מזומן

פעילות מימון

ב. דיבידנד שחילקה האם – חלקו הועבר לחברת הבת אין זרימה כלפי חיצוניים. לכן

נשקף בפעילות שוטפת או בפעילות מימון אך ורק את אותו דיבידנד שחולק

לבעלים.

ג. הנפקה מחדש-

ח' מזומן

ז' מניות באוצר

ז' פרמיה – רק לפי חלק הבעלים

ז' זשמ"ש

נפצל :

ח' מזומן

ז' פרמיה

פעילות מימון

ואז בטור עזר פעולת מיון :

ח' פרמיה

ז' מניות באוצר

ז' זשמ"ש

(4) תזמ"ז וחברה כלולה עם מטבע פעילות שונה – כל מה שדיברנו לגבי תזרים עם חברה

כלולה חל גם במקרה הזה ובנוסף :

א. קרן מהפרשי תרגום הנובעת ממרכיבי ההשקעה –

ח' השקעה

ז' קרן מהפרשי תרגום

טור עזר בלי כוכבית

ב. עסקת גידור –

בעת קבלת הלוואה :

ח' מזומן

ז' הלוואה לשלם

פעילות מימון

הפרשי שער

ח' קרן מהפרשי תרגום – נטו

ז' הלוואה לשלם – ברוטו

ח' מס לשלם

טור עזר בלי כוכבית

ג. יתרות כספיות ז"א ללא כוונה ומועד סילוק – נניח שהמשקיעה נתנה לכלולה הלוואה

במטבע של הכלולה :

מתן הלוואה – יוצג בפעילות השקעה

הפרשי השער :

ח' הלוואה לקבל

ז' מס לשלם

ז' קרן מהפרשי תרגום – נטו

טור עזר בלי כוכבית

ד. מכירת ההשקעה –

התמורה – פעילות השקעה

רווח הון – התאמות לרווח

בנוסף צריך לממש את הקרן מהפרשי תרגום :

בגין מרכיבי ההשקעה :

ח' קרן

ז' רווח הון

התאמות לרווח

בגין המרכיבים מחוץ להשקעה

ח' קרן – נטו

ז' רווח הון – ברוטו

ח' הוצאות מס

התאמות לרווח

פיננסית מתקדמת א- שיעור 30**תזרים מזומנים בחברת בת עם מטבע פעילות שונה**

כדי להבין את הבעיה הנוצרת במקרה הזה, נחשוב על הדוגמא הבאה:

ב-12/14 רכשה חברה א' ← 8,000 מניות = 80% מהון המניות של ב' תמורת \$30 למניה .

זשמ"ש – מחושב לפי שווי"ה

מטבע הפעילות של א' ₪

מטבע הפעילות של ב' \$

מיד לאחר פעולה זו הדו"ח של א' מורכב מהשקעה בחברה ב' בלבד.

הדו"ח של ב' \$:

מזומן 80,000

מלאי 60,000

רכוש קבוע 120,000

התחייבויות (60,000)

הון עצמי (200,000)

שתי החברות לא היו פעילות בשנת 2015

שע"ח :

12/14 – 1.2

12/15 – 1.5

נדרש: ערוך נייר עבודה לדו"ח תזרים והצג את הדו"ח

פיתרון

נשים לב שהדו"ח המאוחד מורכב רק מנכסי והתחייבויות ב' + ע"ע .

נחשב ראשית את ע"ע ב-\$:

תמורה $10,000 * 30 = 300,000$

נרכש (200,000)

ע"ע ← 100,000 מוניטין

כמובן שאת הדו"ח על המצב הכספי ל-12/14 נתרגם לפי 1.2 ול-12/15 לפי 1.5

1.5 12/15	השפעת תנודות	1.2 12/14	
120,000		96,000	מזומן
90,000	18,000	72,000	מלאי
180,000	36,000	144,000	רכוש קבוע
(150,000)	30,000	120,000	מוניטין
(90,000)	(18,000)	(72,000)	התחייבות
(90,000)	(18,000)	(72,000)	זשמי"ש
(360,000)	(72,000)	(288,000)	הון בעלים
	24,000		

נעזוב את נייר העבודה ונעבור ישירות לתזרים :

היינו מצפים שהדו"ח תזרים יסתכם ב-0 כיוון ששתי החברות לא היו פעילות. ולמרות זאת אם אנחנו מסתכלים על המאזנים אנחנו רואים עליה במזומן מ-96,000 ל-120,000. כל העליה נובעת מהעובדה שאת המזומן של חברת הבת בתחילת השנה תרגמנו לפי 1.2 ואת אותו מזומן בסוף השנה תרגמנו לפי 1.5. או במילים אחרות, **היא נובעת מהפרשי שער על המזומן.**

כדאי לשים לב שכבר למדנו כי הפרשי שער על המזומן מוצגים בפעילות נפרדת הנקראת השפעת תנודות שע"ח על המזומן. עם זאת הפרשי השער האלה, שונים ממה שלמדנו עד כה כי עד כה הפרשי השער היו כלולים כהכנסה ברווח והפסד ואז ביצענו התאמות, והצגנו בפעילות נפרדת – השפעת תנודות.

כאן, הפרשי השער לא מוצגים ברוה"ס אלא הם חלק מהקרן מהפרשי תרגום. לכן אין צורך לבצע התאמות. מכאן, דו"ח התזרים יראה כך :

0	שוטפת
0	השקעה
0	מימון
24,000	השפעת תנודות בשע"ח על המזומן
24,000	עליה במזומן
96,000	מזומן י"פ
120,000	מזומן י"ס

מבחינת נייר העבודה, כמו שנוצרים הפרשי שער על המזומן נוצרים הפרשי שער על כל הנכסים וההתחייבויות של הבת. כשעסקנו בשווי מאזני רשמנו את הפעולה :

ח' השקעה

ז' קרן מהפרשי תרגום

בדו"חות מאוחדים אי אפשר לרשום את הפעולה הזאת כי אין השקעה. במקום זאת יש לרשום את הפקודה כנגד נכסים והתחייבויות ספציפיים. הפקודה אם כך תהיה כדלקמן :

זכות	חובה	
	$80k * (1.5 - 1.2) = 24,000$	מזומן
	$60k * (1.5 - 1.2) = 18,000$	מלאי
	$120k * (1.5 - 1.2) = 36,000$	רכוש קבוע
	$100k * (1.5 - 1.2) = 30,000$	מוניטין
$60k * (1.5 - 1.2) = 18,000$		התחייבויות
18,000		זשמ"ש
72,000		קרן מהפרשי תרגום

נחשב את הקרן מהפרשי תרגום שמופיעה ברווח הכולל האחר ונחלק אותה בין הבעלים לבין הזשמ"ש.

$$300k * (1.5 - 1.2) = 90,000 \quad \text{הקרן נוצרת על ההון העצמי לתחילת השנה כולל ע"ע}$$

$$90k * 20\% = 18,000 \quad \text{מתוך זה לזשמ"ש מגיע}$$

$$90k * 80\% = 72,000 \quad \text{לבעלים מגיע}$$

את הפקודה הזאת בלי המילה מזומן נרשום בטור של השפעת תנודות שע"ח כך שהטור הזה לא יהיה מאוזן בדיוק בגובה הפרשי השער על המזומן אותם יש להציג בתזרים

הערה: שימו לב שעד היום, כשעסקנו בדו"חות מאוחדים לפי IAS21 לא נתקלנו בפקודה כזאת כיוון שהיינו צריכים להציג דו"ח על הממצב הכספי מאוחד ואז פשוט לקחנו את הנכסים וההתחייבויות ותרגמנו לפי מועד הדיווח. אנחנו נתקלים בפקודה הזאת בנייר עבודה כי המטרה בנייר עבודה היא להסביר כיצד השתנתה יתרת הפתיחה והגיע ליתרת סגירה. וחלק מההסבר הזה, הוא הקרן בגין כל נכס ובגין כל התחייבות.

הרחבת הבעיה

המקרה הזה היה פשוט שכן, חברת הבת לא היתה פעילה, ואז כדי לחשב את הפרשי השער על הנכסים וההתחייבויות לקחנו את יתרת הפתיחה והכפלנו בעליות שער החליפין לכל השנה. אבל המקרה הרגיל הוא לא כך.

במקרה הרגיל יש הרבה מאד תנועות. **מה עושים ?**

הפיתרון מורכב מ-3 שלבים:

שלב ראשון – לגבי כל נכס וכל התחייבות לרבות עודף העלות ולמעט מזומן – נבצע תנועה דולרית ותנועה שקלית.

התנועה הדולרית – תהיה מאוזנת

התנועה השקלית – לא תהיה מאוזנת כי כל תנועה תורגמה לפי שע"ח אחר לכן, הפער הוא למעשה הקרן בגין אותו נכס.

שלב שני – מציאת קרן מהפרשי תרגום וחלוקתה בין הבעלים לבין הזשמ"ש-

שלב שלישי - מציאת הקרן בגין המזומן – נפעיל 2 שיטות :

- א. הסיכום של הטור
- ב. נבצע תנועה דולרית ושקלית במזומן, ונקבל את הקרן בגינו.

דוגמא:

ב-12/14 רכשה חברה א' 8,000 מניות 80% מהון המניות של ב' לפי \$30 למניה .

זשמ"ש – מחושב לפי שווי"ה

מיד לאחר פעולה זאת המאזן של א' מורכב מהשקעה ב-ב' בלבד וחברה א' לא היתה פעילה בשנת 2015.

להלן הדו"חות על המצב הכספי של חברה ב' ל-12/14 ול-12/15 ב-\$

	<u>12/15</u>	<u>12/14</u>	
מזומן	150,000	80,000	
מלאי	80,000	60,000	
רכוש קבוע	150,000	120,000	
התחייבויות	(80,000)	(60,000)	
הון עצמי	(300,000)	(200,000)	

נתונים נוספים :

1. ב-01/04/15 רכשה חברה ב' קרקע תמורת \$100,000

2. ב-01/10/15 קיבלה חברה ב' הלוואה בסך \$20,000

3. שעי"ח :

1.2 -12/14

1.4 – 04/15

1.6 – 10/15

ממוצע – 1.5

2 – 12/15

נדרש: ערוך נייר עבודה לדו"ח תזרים והצג את הדו"ח

פיתרון

גם במקרה הזה הדו"ח על המצב הכספי מורכב אך ורק מהנכסים וההתחייבויות של ב' ומעודף עלות . כאשר הדו"ח ל-12/14 מתורגם לפי 1.2 והדו"ח ל-12/15 מתורגם לפי 2.

עודף העלות בדולרים :

תמורה	300,000
נרכש	(200,000)
מוניטין	<u>100,000</u>

<u>2 12/15</u>	<u>השפעת תנודות</u>	<u>מימון</u>	<u>השקעה</u>	<u>שוטפת</u>	<u>1.2 12/14</u>	
300,000					96,000	מזומן
160,000	58,000			עליה- 30,000	72,000	מלאי
300,000	121,000		רכישה - 140,000	פחת (105,000)	144,000	רכוש קבוע
200,000	80,000				120,000	מוניטין
(160,000)	(56,000)	קבלה (32,000)			(72,000)	התחייבות
(160,000)	(58,000)			רווח זשמי"ש- (30,000)	(72,000)	זשמי"ש
(640,000)	(232,000)			רווח בעלים - (120,000)	(288,000)	הון בעלים
	(87,000)					

הצגה:

פעילות שוטפת:

150,000	רווח לפי דו"ח
75,000	התאמות לרווח
<hr/> 225,000	

פעילות השקעה:

(140,000)	רכישת ר"ק
-----------	-----------

פעילות מימון:

32,000	קבלת הלוואות
87,000	השפעת תנודות

עליה במזומנים

204,000	מזומן י"פ
96,000	מזומן י"ס
300,000	

באורים

אנחנו מזהים, שיש חברת בת עם מטבע פעילות שונה. נעבוד ב-3 שלבים :

שלב ראשון – לגבי כל הנכסים וההתחייבויות שלה לרבות ע"ע ולמעט מזומן נבצע תנועה דולרית ותנועה שקלית :

מלאי :	\$	שע"ח	₪
י"פ	60,000	1.2	72,000
עליה	20,000	1.5	30,000 - רכישה
קרן הון			58,000 - תנודות
י"ס	80,000	2	160,000

לגבי העליה במלאי ובכלל לגבי כל הסעיפים שבד"כ מקבלים אותם ב-P.N לא נעביר אותם לנייר עבודה כיוון שלא מעניין אותנו עליה במלאי רק של הבת מעניין אותנו עליה במלאי של כל הקבוצה, אז כרגיל נקבל את בסוף התרגיל כ-P.N אבל בשאלה הספציפית הזאת כל הדו"ח המאוחד מורכב מחברה ב', לכן אפשר להעביר את העליה במלאי לפעילות שוטפת

רכוש קבוע	\$	שע"ח	₪
י"פ	120,000	1.2	144,000
רכישת קרקע	100,000	1.4	140,000 - השקעה
פחת	(70,000)	1.5	(105,000) - שוטפת
קרן הון			121,000 - תנודות
י"ס	150,000	2	300,000

מוניטין	\$	שע"ח	₪
י"פ	100,000	1.2	120,000
קרן הון			80,000 - תנודות
י"ס	100,000	2	200,000

התחייבויות	\$	שע"ח	₪
י"פ	(60,000)	1.2	(72,000)
קבלה	(20,000)	1.6	(32,000) - מימון
קרן הון			(56,000) - תנודות
י"ס	(80,000)	2	(160,000)

שלב שני - נחשב קרן מהפרשי תרגום ברווח כולל אחר ונחלק בין הבעלים לזשמי"ש :

<u>בת</u>	<u>אם</u>
$(200k+100k)*(2-1.2)=(240,000)$	הון + ע"ע י"פ
$100,000*(2-1.5)=(50,000)$	רווח
(290,000)	
	בעלים 80% (232,000)
	זשמי"ש 20% (58,000)

שלב שלישי - הפרשי השער על המזומן 2 שיטות :

1. סיכום של הטור (87,000)
2. תנועה דולרית ושקלית במזומן :

ש"ח	שע"ח	\$	
96,000	1.2	80,000	י"פ
(140,000)	1.4	(100,000)	רכישת ר"ק
32,000	1.6	20,000	קבלת הלוואה
225,000	1.5	150,000	רווח במזומן
87,000			קרן הון
300,000	2	150,000	י"ס

כדי השלים את התרגיל נחשב רק את הרווח השייך לבעלים והשייך לזשמי"ש אנו יודעים שהבת הרוויחה \$100,000 ובש"ח 150,000 ₪

שייך לזשמי"ש 30,000

שייך לבעלים 120,000

סוגיות בחברת בת עם מטבע פעילות שונה

1. **כניסה למאוחד** – בדוגמא שהוצגה חברת הבת היתה קיימת כבר בתחילת השנה. מה קורה אם היא נרכשה במהלך השנה ?
 - א. את זרימת המזומן נציג בפעילות השקעה כשהיא מתורגמת לאותו יום לש"ח .
 - ב. את הטור של כניסה למאוחד נתרגם לפי שע"ח לאותו יום .
 - ג. את הפרשי השער בגין הנכסים וההתחייבויות של הבת נחשב מאותו היום ועד לסוף השנה .
2. **איבוד שליטה** – הרעיון מאד דומה :
 - א. מבחינת התזרים נציג בפעילות השקעה כשזה מתורגם לפי שע"ח לאותו יום .
 - ב. את הטור של יציאה מהמאוחד נתרגם לפי שע"ח לאותו יום – מועד היציאה.
 - ג. בטור של היציאה צריך לזכור לממש את הקרן מהפרשי תרגום – **זאת שהופיעה קודם לכן ע"ח הבעלים**
 - ד. את הפרשי השער על הנכסים וההתחייבויות נחשב עד מועד איבוד השליטה.
3. **שינוי בשיעור החזקה ללא איבוד שליטה** – כרגיל :

את זרימת המזומנים – פעילות מימון מתורגמת לפי שע"ח לאותו יום .

עלינו גם להעביר חלק מהקרן מהפרשי תרגום לקרן הון עסקאות עם הזשמ"ש
4. **עסקת גידור** –

קבלת הלוואה – פעילות מימון

הפרשי השער – טור עזר נבצע את הפקודה :

ח' קרן מהפרשי תרגום ← נטו

ז' הלוואה לשלם – ברוטו

ח' מס לשלם ← P.N
5. **חברת האם נותנת הלוואה לבת ללא כוונה וללא מועד סילוק** –

לצורך ההסבר נניח שההלוואה דולרית.

מבחינת הקבוצה – אין זרימת מזומנים – כי חברת האם העבירה את הכסף לחברת הבת אבל, המדידה של המזומן השתנתה כי במקום למדוד בש"ח מדדו בדולרים.

לכן, נוצרים הפרשי שער על המזומן. פקודת היומן היא :

ח' מזומן

ז' קרן מהפרשי תרגום .

תנודות בשע"ח

מאוחר יותר כשנבצע תנועה בהלוואות לשלם אצל חברת הבת אסור לקחת בחשבון את ההלוואות לשלם כלפי חברת האם שכן הן לא מופיעות בדו"ח המאוחד.

דוגמא כוללת לנושא שאלה 15.

תזרים מזומנים של מוסד פיננסי

עקרונית תזמ"ז של מוסד פיננסי הוא כמו תזמ"ז של ישות רגילה. עם זאת, ישנם מספר מאפיינים למוסד פיננסי:

1. מתן הלוואות ופרעון – יוצגו בפעילות השוטפת שכן, זוהי הפעילות המרכזית של המוסד.
2. תקבולי ותשלומי ריבית ותקבולי דיבידנד – חובה להציג בפעילות השוטפת שכן מדובר על פעילות עסקית של המוסד. זאת בניגוד לישות רגילה שלה יש אפשרות בחירה
3. ניתן להציג בנטו את הפעולות הבאות:
 - א. מתן הלוואות ופרעון – שכן מדובר על מחזור מהיא
 - ב. פעולות שלקוחות מבצעים בפקדונות – שכן התנועה מייצגת את פעילות הלקוח ולא את פעילות המוסד.
 - ג. הפקדות לפקדונות ופרעון של המוסד הפיננסי במוסדות פיננסיים אחרים- שכן מדובר על מחזור מהיר.

תזרים מזומנים בגישה הישירה

ההבדל בין הגישה הישירה לגישה העקיפה הוא אך ורק בפעילות השוטפת.

בגישה העקיפה נקודת המוצא היא רווח לפי דו"ח רוה"ס, ואז אנחנו מבצעים התאמות לרווח. ואילו בגישה הישירה אנו מציגים ישירות תקבולים ותשלומים.

טכניקת עבודה:

1. **בי"ס של נייר העבודה לא נרשום את העודפים לסוף שנה** – אלא את העודפים לסוף שנה פחות הרווח השנתי במקום זאת נעתיק בי"ס את סעיפי ההכנסות וההוצאות (מכירות עלה"מ). דומה מאד למאזן בוחן.
2. גם במקרה זה נעבוד בשיטה של הפקודות יומן. אם יש את המילה מזומן – נרשום את הפעולה או בפעילות שוטפת או בפעילות השקעה או בפעילות מימון. אם אין את המילה מזומן – בד"כ או שוטפת או טור עזר כאן הכול טור עזר כי לא עושים התאמות לרווח

דוגמא כוללת תרגיל 16